
SPREJETA BESEDILA

P8_TA(2016)0502

Letno poročilo o človekovih pravicah in demokraciji v svetu ter politiki Evropske unije na tem področju za leto 2015

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. decembra 2016 o letnem poročilu o človekovih pravicah in demokraciji v svetu ter politiki Evropske unije na tem področju za leto 2015 (2016/2219(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju ustanovne listine Združenih narodov, ki velja od 24. oktobra 1945,
- ob upoštevanju splošne deklaracije o človekovih pravicah ter drugih pogodb in instrumentov Organizacije združenih narodov (OZN) o človekovih pravicah, zlasti mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah ter mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, ki sta bila sprejeta 16. decembra 1966 v New Yorku,
- ob upoštevanju temeljnih mednarodnih konvencij o človekovih pravicah, vključno s konvencijo OZN o pravicah invalidov, katere pogodbenica je EU,
- ob upoštevanju konvencije OZN z dne 18. decembra 1979 o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk¹,
- ob upoštevanju konvencije OZN o otrokovih pravicah in resolucije Evropskega parlamenta z dne 27. novembra 2014 o 25. obletnici konvencije OZN o otrokovih pravicah²,
- ob upoštevanju mednarodne konvencije z dne 18. decembra 1990 o varstvu pravic delavcev migrantov in članov njihovih družin³,
- ob upoštevanju deklaracije OZN o pravici do razvoja⁴,
- ob upoštevanju deklaracije OZN o pravicah domorodnih ljudstev in končnega dokumenta plenarnega zasedanja generalne skupščine na visoki ravni z dne 22.

---

¹ <http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/cedaw.htm>

² UL C 289, 9.8.2016, str.57.

³ <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CMW.aspx>

⁴ A/RES/41/128.

- septembra 2014, znanega kot svetovna konferenca o domorodnih ljudstvih¹,
- ob upoštevanju dunajske deklaracije in akcijskega programa, ki sta bila sprejeta 25. junija 1993²,
  - ob upoštevanju pekinške deklaracije in izhodišč za ukrepanje iz leta 1995³ ter akcijskega programa mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju iz leta 1994⁴ in rezultatov konferenc o njunem pregledu,
  - ob upoštevanju pariških načel OZN o nacionalnih institucijah za človekove pravice⁵,
  - ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
  - ob upoštevanju člena 25 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, ki zadeva pravice starejših,
  - ob upoštevanju Evropske konvencije o človekovih pravicah,
  - ob upoštevanju členov 2, 3, 8, 21 in 23 Pogodbe o Evropski uniji (PEU),
  - ob upoštevanju člena 207 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
  - ob upoštevanju dokumenta z naslovom „Skupna vizija, enotno ukrepanje: močnejša Evropa – globalna strategija za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije“⁶, ki ga je 28. junija 2016 objavila visoka predstavnica Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko;
  - ob upoštevanju strateškega okvira EU za človekove pravice in demokracijo in akcijskega načrta EU za človekove pravice in demokracijo, ki ju je Svet za zunanje zadeve sprejel 25. junija 2012⁷,
  - ob upoštevanju sklepov Sveta za zunanje zadeve z dne 8. decembra 2009 o spodbujanju spoštovanja mednarodnega humanitarnega prava⁸ in posodobljenih smernic Evropske unije o spodbujanju spoštovanja mednarodnega humanitarnega prava⁹,
  - ob upoštevanju akcijskega načrta za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2015–2019, ki ga je Svet sprejel 20. julija 2015¹⁰,
  - ob upoštevanju smernic Evropske unije o človekovih pravicah,
  - ob upoštevanju smernic EU o spodbujanju in zaščiti svobode veroizpovedi ali

---

1 http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/69/2

2 <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/Vienna.aspx>

3 <http://www.un.org/womenwatch/daw/beijing/pdf/BDPfA%20E.pdf>

4 http://www.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/programme_of_action_Web%20ENGLISH.pdf

5 http://www.ohchr.org/Documents/Publications/PTS-4Rev1-NHRI_en.pdf

6 <https://europa.eu/globalstrategy/en/global-strategy-foreign-and-security-policy-european-union>

7 <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11855-2012-INIT/sl/pdf>

8 <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=SL&f=ST%2016842%202009%20INIT>

9 [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:52014DC0023R\(01\)\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:52014DC0023R(01)))

10 <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10897-2015-INIT/sl/pdf>

prepričanja¹,

- ob upoštevanju smernic za spodbujanje uresničevanja in varstvo vseh človekovih pravic lezbijk, gejev, biseksualcev, transseksualcev in interseksualcev², ki jih je Svet sprejel 24. junija 2013,
- ob upoštevanju smernic za medparlamentarne delegacije Evropskega parlamenta o spodbujanju človekovih pravic in demokracije pri njihovih obiskih zunaj Evropske unije,
- ob upoštevanju letnega poročila EU o človekovih pravicah in demokraciji v svetu za leto 2015, ki ga je Svet sprejel 20. junija 2016³,
- ob upoštevanju akcijskega načrta za enakost spolov in krepitev vloge žensk: spreminjanje življenj deklet in žensk prek zunanjih odnosov EU v obdobju 2016–2020, ki ga je Svet sprejel 26. oktobra 2015⁴,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 16. junija 2016 o enakopravnosti lezbijk, gejev, biseksualcev, transseksualcev in interseksualcev⁵ in seznama ukrepov Komisije za povečanje njihove enakopravnosti (2016–2019)⁶,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 26. maja 2015 o enakosti spolov pri razvoju⁷,
- ob upoštevanju evropske agende o migracijah z dne 13. maja 2015 (COM(2015)0240) in sklepov Sveta o migraciji z dne 20. julija 2015⁸, 14. septembra 2015⁹ in 22. septembra 2015¹⁰,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta (SZVP) 2015/260 z dne 17. februarja 2015 o podaljšanju mandata posebnega predstavnika Evropske unije za človekove pravice¹¹,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 5. decembra 2014 o spodbujanju in varstvu otrokovih pravic¹²,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 14. maja 2012 z naslovom „Povečanje učinka razvojne politike EU: agenda za spremembe“¹³,
- ob upoštevanju revidiranih kazalnikov EU za celovit pristop k izvajanju resolucij varnostnega sveta OZN št. 1325 in 1820 o ženskah, miru in varnosti la na ravni EU, ki

---

1 [UL C 65, 19.2.2016, str. 174.](#)

2 <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11492-2013-INIT/sl/pdf>.

3 <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10255-2016-INIT/sl/pdf>

4 <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13201-2015-INIT/sl/pdf>

5 <http://www.consilium.europa.eu/sl/press/press-releases/2016/06/16-epsco-conclusions-lgbti-equality/>

6 http://ec.europa.eu/justice/discrimination/files/lgbti_actionlist_en.pdf.

7 <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9242-2015-INIT/sl/pdf>

8 <http://www.consilium.europa.eu/sl/press/press-releases/2015/07/20-fac-migration-conclusions/>

9 <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12002-2015-REV-1/sl/pdf>

10 <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12098-2015-INIT/sl/pdf>

11 [UL L 43, 18.2.2015, str. 29.](#)

12 [http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=SL&f=ST 15559 2014 INIT](http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=SL&f=ST%2015559%2014%20INIT)

13 <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=SL&f=ST%209369%202012%20INIT>

jih je Svet sprejel 20. septembra 2016¹,

- ob upoštevanju istanbulske konvencije Sveta Evrope z dne 11. maja 2011 o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter boju proti njima²,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta 2011/168/SZVP z dne 21. marca 2011 o Mednarodnem kazenskem sodišču in razveljavitvi Skupnega stališča 2003/444/SZVP³,
- ob upoštevanju skupnega sporočila Evropske komisije in visoke predstavnice/podpredsednice Komisije o pregledu evropske sosedске politike (JOIN(2015)0050),
- ob upoštevanju akcijskega načrta iz Vallette z dne 11. in 12. novembra 2015⁴,
- ob upoštevanju resolucije varnostnega sveta OZN z dne 13. oktobra 2015 o ženskah, miru in varnosti⁵,
- ob upoštevanju resolucije varnostnega sveta OZN z dne 19. junija 2008 o spolnem nasilju kot vojnem zločinu⁶,
- ob upoštevanju resolucije varnostnega sveta OZN z dne 31. oktobra 2000 o ženskah, miru in varnosti⁷,
- ob upoštevanju resolucije generalne skupščine OZN z dne 18. decembra 2014 o zaščiti migrantov⁸,
- ob upoštevanju svojih nujnih resolucij o primerih kršitev človekovih pravic, demokracije in pravne države,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. septembra 2016 o skrbniškem skladu EU za Afriko: posledice za razvoj in humanitarno pomoč⁹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 5. julija 2016 o boju proti trgovini z ljudmi v zunanjih odnosih EU¹⁰,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. aprila 2016 o napadih na bolnišnice in šole kot kršitvah mednarodnega humanitarnega prava¹¹,

---

¹ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12525-2016-INIT/en/pdf>.

² <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=090000168008482e>

³ [UL L 76, 22.3.2011, str.56.](#)

⁴ http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/international-summit/2015/11/action_plan_en_pdf/

⁵ http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_res_2242.pdf

⁶ <http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/CAC%20S%20RES%201820.pdf>

⁷ [http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1325\(2000\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1325(2000))

⁸ http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/69/167

⁹ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0337.

¹⁰ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0300.

¹¹ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0201.

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. aprila 2016 o razmerah v Sredozemlju in potrebi po celostnem pristopu EU k migraciji¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 4. februarja 2016 o sistematičnih množičnih pobojih verskih manjšin, ki jih izvaja ISIS²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. decembra 2015 o letnem poročilu o človekovih pravicah in demokraciji v svetu za leto 2014 in politiki Evropske unije na tem področju³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. septembra 2015 o migraciji in beguncih v Evropi⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. oktobra 2015 o prenovi akcijskega načrta EU za enakost spolov in krepitev vloge žensk pri razvoju⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. oktobra 2015 o smrtni kazni⁶,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. septembra 2015 o človekovih pravicah in tehnologiji: učinek sistemov za odkrivanje vdorov in sistemov nadzora na človekove pravice v tretjih državah⁷,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. marca 2015 o letnem poročilu visoke predstavnice Evropske unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Evropskemu parlamentu⁸,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. marca 2015 o prednostnih nalogah EU za Svet OZN za človekove pravice v letu 2015⁹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. septembra 2014 o razmerah v Iraku in Siriji ter ofenzivi islamske države, vključno s preganjanjem manjšin¹⁰,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 27. februarja 2014 o uporabi oboroženih brezpilotnih letal¹¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. oktobra 2013 o kastnem razlikovanju¹² in poročila posebnega poročevalca OZN za vprašanja manjšin o manjšinah in kastnem razlikovanju z dne 28. januarja 2016¹³,

---

¹ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0102.

² Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0051.

³ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0470.

⁴ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0317.

⁵ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0350.

⁶ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0348.

⁷ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0288.

⁸ UL C 316, 30.8.2016, str. 130.

⁹ UL C 316, 30.8.2016, str. 178.

¹⁰ UL C 234, 28.6.2016, str. 25.

¹¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0172.

¹² UL C 181, 19.5.2016, str. 69.

¹³ http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/RegularSessions/Session31/Documents/A_HRC_31_56_en.doc

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. junija 2013 o svobodi tiska in medijev po svetu¹,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. decembra 2012 o strategiji digitalne svobode v zunanji politiki EU²,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. novembra 2011 o podpori EU Mednarodnemu kazenskemu sodišču: soočanje z izzivi in reševanje težav³,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. julija 2011 o zunanjih politikah EU v prid demokratizaciji⁴,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. junija 2010 o ukrepih EU za zaščito zagovornikov človekovih pravic⁵,
  - ob upoštevanju vodilnih načel OZN o podjetništvu in človekovih pravicah, na podlagi katerih se izvaja okvir OZN za varovanje, spoštovanje in pomoč, ki ga je Svet za človekove pravice odobril v svoji resoluciji 17/4 z dne 6. julija 2011⁶,
  - ob upoštevanju letnega poročila Evropske ustanove za demokracijo za leto 2015⁷,
  - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve ter mnenj Odbora za razvoj in Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A8-0355/2016),
- A. ker člen 21 PEU Evropsko unijo zavezuje skupni zunanji in varnostni politiki (SZVP) v skladu z načeli, na katerih temelji in ki jih želi s svojim delovanjem spodbujati v svetu: demokracija, pravna država, univerzalnost in neločljivost človekovih pravic in temeljnih svoboščin, spoštovanje človekovega dostojanstva, načeli enakosti in solidarnosti ter spoštovanje načel ustanovne listine Združenih narodov in mednarodnega prava;
- B. ker člen 207 PDEU določa, da trgovinska politika EU temelji na načelih in ciljih zunanjega delovanja Evropske unije;
- C. ker člen 3 PEU določa, da Evropska unija „[v] odnosih s preostalim svetom [...] podpira in spodbuja svoje vrednote in interese ter prispeva k zaščiti svojih državljanov. Prispeva k miru, varnosti, trajnostnemu razvoju Zemlje, solidarnosti in medsebojnemu spoštovanju med narodi, prosti in pravični trgovini, odpravi revščine in varstvu človekovih pravic, predvsem pravic otrok, kakor tudi k doslednemu spoštovanju in razvoju mednarodnega prava, zlasti k spoštovanju načel Ustanovne listine Združenih narodov“;

---

¹ UL C 65, 19.2.2016, str. 105.

² UL C 434, 23.12.2015, str. 24.

³ UL C 153 E, 31.5.2013, str. 115.

⁴ UL C 33 E, 5.2.2013, str. 165.

⁵ UL C 236 E, 12.8.2011, str. 69.

⁶ A/HRC/RES/17/4.

⁷ <https://www.democracyendowment.eu/annual-report/>

- D. ker so spoštovanje, spodbujanje in varstvo nedeljivosti in univerzalnosti človekovih pravic temelji zunanje in varnostne politike EU, kot določa klavzula o človekovih pravicah v vseh sporazumih EU s tretjimi državami;
- E. ker so spoštovanje človekovih pravic, mir, varnost in razvoj tesno povezani in se medsebojno krepijo;
- F. ker bi bilo treba politiko podpiranja človekovih pravic in demokracije vključiti tudi v vse druge politike EU z zunanjo razsežnostjo, na primer v razvojno, migracijsko, varnostno, protiteroristično, širitveno in trgovinsko politiko, zlasti z izvajanjem pogojevanja s človekovimi pravicami;
- G. ker je notranja in zunanja usklajenost na področju človekovih pravic ključna za verodostojnost politike človekovih pravic EU v tujini ter ker je večja usklajenost notranje in zunanje politike EU in tudi med zunanjimi politikami EU nujna za uspešno in učinkovito politiko EU na področju človekovih pravic in demokratizacije; ker bi večja skladnost morala EU omogočiti hitrejše in učinkovitejše odzivanje že v zgodnjih fazah kršenja človekovih pravic; ker je težava v zvezi z usklajenostjo posebno izrazita pri sedanji migracijski politiki;
- H. ker so vrednote svobode, spoštovanja človekovih pravic in načela rednih in poštenih volitev bistveni elementi demokracije; ker za demokratično ureditev ne zadostujejo samo pravične in svobodne volitve, temveč so potrebni tudi pregledno in odgovorno upravljanje, spoštovanje pravne države, svoboda govora, spoštovanje človekovih pravic, neodvisno sodstvo ter spoštovanje mednarodnega prava in mednarodnih sporazumov o človekovih pravicah;
- I. ker je spoštovanje človekovih pravic ogroženo po vsem svetu in ker univerzalnost človekovih pravic resno spodkopavajo številni avtoritarni režimi; ker so po vsem svetu številni poskusi zmanjšanja prostora civilne družbe, tudi na večstranskih forumih; ker ima kršenje človekovih pravic negativne posledice za posameznike, njihove sorodnike in celotno družbo;
- J. ker je bila EU ključni akter pri sprejetju agende za trajnostni razvoj do leta 2030, katere cilj je uresničitev človekovih pravic za vse;
- K. ker je Svet 20. julija 2015 sprejel nov akcijski načrt za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2015–2019, da bi se EU lahko spoprijela z izzivi z bolj usmerjeno, sistematično in usklajeno uporabo instrumentov na področju človekovih pravic; ker bi bilo treba ta akcijski načrt izvajati v skladu z akcijskim načrtom za enakost spolov za obdobje 2016–2020;
- L. ker je podpredsednica Komisije in visoka predstavnica Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko izjavila, da bodo človekove pravice ena njenih glavnih prednostnih nalog in da jih namerava uporabiti kot vodilo pri vseh svojih odnosih s tretjimi državami; ker je poleg tega ponovila zavezanost EU k spodbujanju človekovih pravic na vseh področjih zunanjih odnosov, in sicer brez izjeme;
- M. ker je zavezanost EU učinkoviti večstranskosti, v središču katere je OZN, sestavni del zunanje politike Unije, ki izhaja iz prepričanja, da je večstranski sistem, ki temelji na univerzalnih pravilih in vrednotah, najboljši način za spoprijemanje s svetovnimi krizami, izzivi in grožnjami; ker je dialog s tretjimi državami v vseh dvostranskih in

večstranskih forumih eno od najučinkovitejših orodij za obravnavanje vprašanj s področja človekovih pravic v tretjih državah;

- N. ker redna zasedanja Sveta za človekove pravice, imenovanje posebnih poročevalcev, mehanizem splošnega rednega pregleda in posebni postopki, s katerimi se obravnavajo bodisi razmere v posameznih državah bodisi posamezne teme, prispevajo k mednarodnim prizadevanjem za spodbujanje in spoštovanje človekovih pravic, demokracije in pravne države;
- O. ker je tesno sodelovanje s civilno družbo in zagovorniki človekovih pravic v tretjih državah po mnenju EU ena od njenih glavnih prednostnih nalog pri spodbujanju človekovih pravic in spopadanju s kršitvami človekovih pravic;
- P. ker je Parlament v resoluciji z dne 22. oktobra 2013 o lokalnih organih in civilni družbi: angažiranost Evrope za trajnostni razvoj¹ izrazil zaskrbljenost zaradi zatiranja organizacij civilne družbe, poudaril, da je treba osnovati sistem spremljanja za ocenjevanje napredka na področju politik in regulativnih določb ter pozval, da se ustvari okolje, ki bo omogočalo sodelovanje organizacij civilne družbe; ker so številne države nedavno sprejele strogo zakonodajo na področju nevladnih organizacij, v skladu s katero so tuje organizacije, ki domnevno ogrožajo njihovo ustavno ureditev, obrambo ali varnost, nezaželene, in ker je bilo samo leta 2015 po svetu ubitih 185 aktivistov za človekove pravice na področju okolja, od tega 66 % iz držav Latinske Amerike;
- Q. ker je vse več držav, zlasti v Aziji, na Bližnjem vzhodu in v Afriki, uporabilo prepoved potovanja, da so zagovornikom človekovih pravic preprečile spremljanje mednarodnih dogodkov;
- R. ker člena 18 in 19 splošne deklaracije o človekovih pravicah priznavata, da imajo vsi pravico do svobode misli, vesti in veroizpovedi ter svobode mišljenja in izražanja, vključno s pravico, da nihče ne sme biti žrtev nadlegovanja zaradi svojega mišljenja, in pravico, da lahko vsak išče, sprejema in širi informacije in ideje s kakršnimkoli sredstvi in ne glede na meje; ker se je število primerov pregona oseb, ki so le miroljubno uveljavljale svojo pravico do svobode mišljenja, bogoslužja in izražanja, zelo povečalo;
- S. ker člen 20 splošne deklaracije o človekovih pravicah določa, da imajo vsi pravico do mirnega zbiranja in združevanja; ker resolucija Sveta OZN za človekove pravice št. 21/16 države opozarja na njihovo obveznost, da spoštujejo in v celoti varujejo pravice posameznikov do mirnega zbiranja in svobodnega združevanja, tako v spletu in resničnem življenju, in ker je treba podpreti svobodo misli, vesti, veroizpovedi in prepričanja, in sicer z medverskim in medkulturnim dialogom;
- T. ker vsi humanitarni ukrepi temeljijo na temeljnih pravilih mednarodnega humanitarnega prava in človekovih pravic, ki jih določajo ženevske konvencije in dodatni protokoli; ker je treba zagotoviti popolnoma nevtralnno in nepristransko varstvo civilistov in razseljenih oseb na konfliktnih območjih ter ker mora prevladati neodvisnost pomoči;
- U. ker je nezakonita zasedba ozemlja trajna kršitev mednarodnega prava, pri čemer je okupacijska sila v skladu z mednarodnim humanitarnim pravom odgovorna za civilno prebivalstvo na zasedenem ozemlju;

---

¹ UL C 208, 10.6.2016, str. 25.

- V. ker je težko ohraniti dokaze o vojnih zločinih in zločinih proti človeštvu, zlasti v času doslej največjih tokov beguncev, ki bežijo pred nasiljem; ker je ohranjanje dokazov ključno za privedbo storilcev pred sodišče;
- W. ker so bila prizadevanja za zaprtje zavora v zalivu Guantanamo neuspešna, leta 2015 pa je bilo izpuščenih ali premeščenih samo 20 pripornikov;
- X. ker je po svetu vse več ljudi, ki bežijo pred vojno, oboroženimi spopadi ali drugimi ponižujočimi razmerami, ti begunski tokovi in različne oblike migracije pa so velik izziv tako za EU kot za ves svet, ki zahteva takojšnje, učinkovite in trajnostne rešitve v skladu z našimi skupnimi evropskimi vrednotami; ker humanitarna pomoč, ki jo zagotavlja Komisija, vodilna svetovna donatorka, pomaga beguncem in razseljenim osebam v več kot 30 državah;
- Y. ker so za boj proti tihotapljenju ljudi, trgovini z njimi in njihovem izkoriščanju za delovno silo potrebni kratko-, srednje- in dolgoročni odzivi, vključno z ukrepi za razbitje kriminalnih mrež in privedbo storilcev kaznivih dejanj pred sodišče, za zbiranje in analizo podatkov, za zaščito žrtev in vračanje migrantov brez urejenega statusa, pa tudi sodelovanje s tretjimi državami in dolgoročne strategije, ki obravnavajo povpraševanje po žrtvah trgovine z ljudmi in tihotapljenja, ter temeljne vzroke za migracije, ki ljudi silijo v roke tihotapcev;
- Z. ker je pravičnost bistvena za spodbujanje spoštovanja človekovih pravic ter so EU in njene države članice brezpogojne podpornice Mednarodnega kazenskega sodišča vse od njegove ustanovitve, pri čemer spodbujajo univerzalnost njegovega rimskega statuta in zagovarjajo njegovo integriteto, da bi prispevale k njegovi neodvisnosti;
- AA. ker je bil dosežen velik napredek pri odpravi smrtne kazni in ker so jo številne države opustile, druge pa so za ta namen sprejele zakonodajne ukrepe; ker se je leta 2015 izjemno povečalo skupno število usmrtitev, od katerih jih je bilo 90 % izvršenih v samo treh državah, in sicer v Iranu, Pakistanu in Savdski Arabiji; ker je Belorusija edina država v Evropi, ki še smrtne kazni še ni odpravila;
- AB. ker je enakost spolov ena od temeljnih evropskih vrednot in vključena v pravni in politični okvir EU, je pa tudi v središču programa OZN do leta 2030; ker sta se nasilje in diskriminacija proti ženskam in dekletom v zadnjih letih izjemno povečala, zlasti na vojnih območjih in v avtoritarnih režimih;
- AC. ker po ocenah Unicefa 250 milijonov otrok živi v državah, ki so jih prizadeli konflikti, skoraj 50 milijonov otrok je bilo prisilno razseljenih zaradi nasilja, vojne, grozodejstev, terorizma in vstaj ali preseljenih čez mejo, številni pa še naprej trpijo zaradi vseh oblik diskriminacije, nasilja, izkoriščanja, zlorabe, prisilnega dela, revščine in nedohranjenosti;
- AD. ker je po podatkih Unicefa eden od 200 otrok na svetu begunec, ker je skoraj ena tretjina otrok, ki živijo zunaj svoje države rojstva, beguncev in ker se je število begunskih otrok med letoma 2005 in 2015 podvojilo;
- AE. ker člen 25 splošne deklaracije o človekovih pravicah priznava, da ima vsaka oseba pravico do „življenjske ravni, ki zagotavlja njemu in njegovi družini zdravje in blaginjo“, v okviru katere sta materinstvo in otroštvo upravičena do posebne oskrbe in pomoči, ki vključuje zdravniško oskrbo; ker bi bilo treba vsem otrokom omogočiti

izobraževanje, ustrezno prehrano in zdravstveno varstvo; ker resolucija Sveta OZN za človekove pravice št. 26/28(36) poziva, naj se na naslednjem zasedanju socialnega foruma Sveta OZN za človekove pravice v ospredje postavi dostopnost zdravil v okviru pravice vsakogar, da uživa najvišji dosegljiv standard telesnega in duševnega zdravja; ker je v ustanovni listini Svetovne zdravstvene organizacije zapisano, da je uživanje najvišjega dosegljivega standarda zdravja ena od temeljnih pravic vsakega človeka ne glede na raso, vero, politično prepričanje, ekonomski ali socialni položaj;

- AF. ker morajo oblasti v skladu s konvencijo OZN o otrokovih pravicah spoštovati pravice otroka, ki je ločen od enega ali obeh staršev;
- AG. ker se na številnih območjih po svetu še vedno izvaja nasilje nad manjšinami, med drugim lezbijkami, geji, biseksualci, transseksualci in interseksualci, in ker je razširjena diskriminacija pri zdravstvenem varstvu ter v izobraževanju, zaposlovanju in drugih sektorjih;
- AH. ker se v poročilih še vedno navajajo kršitve državljskih in političnih, ekonomskih, delavskih, socialnih in kulturnih pravic kot tudi okoljska škoda zaradi zlorab nekaterih akterjev v zasebnem sektorju po vsem svetu; ker obstaja tesna povezava med korupcijo, davčnimi utajami, nezakonitimi tokovi kapitala in kršitvami človekovih pravic;
- AI. ker vodilna načela OZN o podjetništvu in človekovih pravicah veljajo za vse države in podjetja, bodisi nadnacionalna bodisi druga, ne glede na njihovo velikost, sektor, lokacijo, lastništvo in strukturo, vendar so učinkoviti mehanizmi nadzora in sankcij še vedno izziv za izvajanje teh načel na svetovni ravni; ker je treba ustrezno upoštevati posebne značilnosti malih in srednjih podjetij ter jih združiti s pristopom prožne družbene odgovornosti podjetij, prilagojene njihovemu potencialu;
- AJ. ker je Komisija oktobra 2015 objavila novo trgovinsko strategijo z naslovom „Trgovina za vse“, v kateri je opredelila svoj cilj, da bo trgovino uporabila kot orodje za krepitev človekovih pravic v tretjih državah;
- AK. ker je EU leta 2015 začela pripravljati zakonodajo za obravnavo trgovine z minerali, ki povzroča konflikte;
- AL. ker državnih in mednarodnih športnih dogodkov, kot so olimpijske igre in svetovni pokali v nogometu, ne bi smeli izrabljati v politične namene, temveč pri njihovi organizaciji v celoti spoštovati vse človekove pravice, kot so določene v olimpijski listini, njihov cilj pa bi moral biti harmoničen razvoj človeštva, da bi spodbujali miroljubno družbo, ki bi stremela k varstvu človekovih pravic in človekovega dostojanstva in v kateri ne bi bilo diskriminacije na podlagi narodnosti, rase, vere, političnega prepričanja, spola, spolne identitete, spolne usmerjenosti ali spolnih značilnosti ipd.;
- AM. ker na dostop do vode, naravnih virov in hrane, negativno vplivajo podnebne spremembe;

Osrednja vloga človekovih pravic v zunanjih politikah EU

1. je resno zaskrbljen, ker sta spodbujanje in varstvo človekovih pravic in demokratičnih vrednot ogrožena po vsem svetu ter ker se univerzalnost človekovih pravic močno spodkopava v številnih delih sveta, tudi v avtoritarnih režimih in z delovanjem terorističnih skupin, kot je Daiš;

2. je resno zaskrbljen zaradi številnih, vse pogostejših poskusov zmanjševanja prostora civilne družbe in zagovornikov človekovih pravic, vse večjega omejevanja svobode zbiranja in izražanja ter vse številnejših represivnih zakonov zoper civilno družbo, ki se po svetu – v državah, kot so Rusija, Turčija in Kitajska – sprejemajo pod pretvezo boja proti terorizmu (z uvedbo protiterorističnih zakonov, izrednih razmer in varnostnih ukrepov), saj imajo ti represivni zakoni velikokrat negativen vpliv na človekove pravice in se pogosto zlorablajo; opozarja, da ta zakonodaja nikakor ne bi smela služiti za zmanjšanje prostora, v katerem lahko delujejo skupine civilne družbe; poziva k jasni obsodbi teh zlorab in kršitev;
3. odločno poudarja, da je EU zavezana skupni zunanji in varnostni politiki ter vsem drugim politikam z zunanjo razsežnostjo, ki temeljijo na spodbujanju demokracije, pravne države, univerzalnosti in nedeljivosti človekovih pravic in temeljnih svoboščin, spoštovanja človekovega dostojanstva, enakosti in solidarnosti ter spoštovanja načel ustanovne listine Združenih narodov in mednarodnih človekovih pravic ter humanitarnega prava; ponovno poudarja, da so ta načela tudi neločljivo povezana z zunanjim delovanjem, ki presega skupno zunanjo in varnostno politiko, vključno z razvojnimi in humanitarnimi politikami;
4. poziva vse institucije EU in države članice, naj uresničujejo svoje zaveze, da bodo spodbujale demokracijo in pravno državo, varovale in uveljavljale človekove pravice in temeljne svoboščine, vključno s pravico do razvoja z miroljubnimi sredstvi, ter naj človekovim pravicam namenijo osrednje mesto v odnosih EU z vsemi tretjimi državami, vključno s strateškimi partnerji, in na vseh ravneh;
5. ponovno poziva države članice, naj bodo zgled drugim državam in enotno podprejo nedeljivost, soodvisnost, medsebojno povezanost in univerzalnost človekovih pravic, zlasti z ratifikacijo vseh mednarodnih instrumentov na področju človekovih pravic, ki jih je vzpostavila OZN;
6. poudarja, da bi morala EU, če želi biti verodostojni akter na področju zunanjih odnosov, bolje uskladiti notranjo in zunanjo politiko na področju spoštovanja človekovih pravic in demokratičnih vrednot, pri čemer so ključne strategije na področju človekovih pravic za spodbujanje in zaščito pravic lezbijk, gejev, biseksualcev, transseksualcev in interseksualcev, ter si prizadevati za sistematično dosledno in usklajeno izvajanje politike na področju človekovih pravic EU;
7. opozarja na svojo dolgoročno zavezo spodbujanju človekovih pravic in demokratičnih vrednot, ki jo med drugim odražajo vsakoletna podelitev nagrade Saharova za svobodo misli, delo Pododbora za človekove pravice, podporo demokraciji in opazovanje volitev, Evropska ustanova za demokracijo, vsakomesečne razprave na plenarnih zasedanjih, resolucije o primerih kršitev človekovih pravic, demokracije in pravne države ter številne parlamentarne delegacije;
8. je globoko zaskrbljen, ker je danes vse več zagovornikov človekovih pravic tarča napadov; poziva EU in zlasti podpredsednico Komisije/visoko predstavnico, naj sistematično in odločno obsojata umore zagovornikov človekovih pravic in vse poskuse nasilja, preganjanja, groženj, nadlegovanja, izginotja, aretacije in samovoljnega pripora zoper njih, obsodita pa naj tudi tiste, ki ta grozodejstva izvajajo ali dopuščajo, prav tako pa naj okrepiata javno diplomacijo, s katero bosta javno in jasno podprli zagovornike človekovih pravic, tudi pri njihovem pričanju v večstranskih forumih; poziva EU, naj pripravi smernice za to politiko, saj bo tako poskrbela za doslednost svojih trenutnih

prednostnih nalog, opredeljenih v različnih obstoječih smernicah EU; spodbuja delegacije EU in diplomatska predstavništva držav članic, naj še naprej dejavno podpirajo zagovornike človekovih pravic, zlasti s sistematičnim spremljanjem sojenj, obiskovanjem zagovornikov človekovih pravic v zaporu in izjavami o posameznih primerih, kadar je to primerno; poziva k vzpostavitvi sistema za učinkovito spremljanje prostora civilne družbe z jasnimi referenčnimi merili in kazalniki; ponovno opozarja na pomen evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice (EIDHR) pri nujenju nujne neposredne finančne in materialne pomoči zagovornikom človekovih pravic, ki so ogroženi, in sklada za nujno pomoč, ki delegacijam EU omogoča dodeljevanje neposredne priložnostne pomoči zagovornikom človekovih pravic, katerih življenje je v neposredni nevarnosti;

9. poziva EU in njene države članice, naj spodbujajo ustanovitev nacionalnih institucij za človekove pravice v skladu s pariškimi načeli Združenih narodov, ki bodo imele dovolj pristojnosti, virov in strokovnega znanja za zagotavljanje varstva in spoštovanja človekovih pravic;
10. opozarja, da je treba med Unijo in njenimi partnerji razviti medparlamentarne odnose v okviru odkritega dialoga, ki bo temeljil na medsebojnem razumevanju in zaupanju, z namenom učinkovitega spodbujanja človekovih pravic;

Strateški okvir EU za človekove pravice in demokracijo in novi akcijski načrt za človekove pravice in demokracijo

11. pozdravlja sprejetje drugega akcijskega načrta za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2015–2019 in poziva EU in njene države članice, naj v celoti, dosledno, pregledno in pravočasno izvajajo ukrepe iz tega načrta ter povečajo podporo za demokracijo; poudarja, da je za usklajeno izvajanje akcijskega načrta potrebno soglasje in poglobljeno sodelovanje med EU in državami članicami, ki jih odločno poziva, naj ta načrt izvajajo in pregledujejo bolj samostojno; poudarja, da bi morale države članice poročati o izvajanju akcijskega načrta;
12. poudarja, da mora EU za izpolnitev ambicioznih ciljev iz drugega akcijskega načrta zagotoviti dovolj sredstev in strokovnega znanja, tako v smislu namenskih človeških virov v delegacijah ter na Komisiji in v Evropski službi za zunanje delovanje (ESZD) kot v smislu razpoložljivih finančnih sredstev za projekte;
13. meni, da je svobodna civilna družba eden od temeljev za varstvo in podpiranje človekovih pravic in demokratičnih vrednot, zato je zaskrbljen, da se njen javni prostor zmanjšuje in da so zagovorniki človekovih pravic in novinarji po vsem svetu vse bolj ogroženi; pozdravlja dejstvo, da je bila odprava groženj prostoru civilne družbe kot cilj vključena v akcijski načrt, in poziva EU, naj izvede načrtovane ukrepe; spodbuja vse strani, ki sodelujejo pri zunanjem delovanju EU, naj opredelijo in obravnavajo obstoječe vrzeli pri varstvu človekovih pravic in demokratičnih svoboščin ter okrepijo sodelovanje s civilno družbo, parlamenti, političnimi strankami in lokalnimi oblastmi ter regionalnimi in mednarodnimi organizacijami na terenu; opozarja, da akcijski načrt ne vključuje posebnega cilja za spodbujanje demokratičnih standardov v partnerskih državah; poziva Komisijo, naj oblikuje smernice EU za podporo demokraciji;

Letno poročilo EU

14. pozdravlja prizadevanja, da se vsebinski del letnega poročila o človekovih pravicah in

demokraciji izboljša in postane bolj jedrnat in sistematičen ter širše dostopen splošni javnosti; ponavlja svoje prepričanje, da bi bilo treba letno poročilo izboljšati z bolj objektivnim pristopom, v okviru katerega bi se v poročilu poleg dosežkov in dobre prakse izpostavili zelo specifični izzivi in omejitve v tretjih državah ter določila priporočila za popravne ukrepe, vsebovalo pa bi tudi informacije o ukrepih, ki jih je izvedla ESZD, da bi se soočila s temi izzivi; ponavlja svoje mnenje, da bi morala biti poročila o posameznih državah, ki so sestavni del letnega poročila, čim manj opisna in bi morala bolje predstaviti izvajanje državnih strategij na področju človekovih pravic in demokracije ter zagotoviti pregled učinka ukrepov EU na terenu;

15. znova poziva k sistematičnemu in celovitemu poročanju o sprejetih ukrepih, doseženih rezultatih in političnih sklepih, ki so bili oblikovani v odziv na resolucije Parlamenta o primerih kršitev človekovih pravic, demokracije in pravne države; vztraja, da se je treba hitro in ustrezno odzvati na kršitve človekovih pravic, tudi v zgodnjih fazah; v zvezi s tem pozdravlja nadaljnje ukrepe ESZD v okviru Pododbora za človekove pravice na osnovi resolucij o razpravah glede primerov kršenja človekovih pravic, demokracije in pravne države; Komisijo in ESZD znova poziva, naj izčrpno pisno odgovorita na resolucijo Parlamenta o letnem poročilu o človekovih pravicah in demokraciji, saj ima to pomembno vlogo pri sistematičnem in poglobljenem spremljanju vseh točk, ki jih je izpostavil Parlament, ter pri parlamentarnem nadzoru; ponavlja povabilo visoki predstavnici in podpredsednici, naj dvakrat letno sodeluje v razpravi s poslanci Evropskega parlamenta na plenarnem zasedanju, prvič ob predstavitvi letnega poročila EU in drugič v odziv na resolucijo Parlamenta;

Posebni predstavnik EU za človekove pravice

16. opozarja na pomembnost vplivnejšega in prožnejšega mandata posebnega predstavnika EU za povečanje učinkovitosti, doslednosti in prepoznavnosti EU pri spodbujanju človekovih pravic in demokratičnih načel po svetu; znova poziva, naj ta mandat postane stalen; poleg tega meni, da bi moral imeti posebni predstavnik EU pravico do javnega nastopanja, pooblastilo za dajanje pobud, večjo prepoznavnost v javnosti ter ustrezne vire in strokovno znanje;
17. poudarja, kako pomembna sta sistematična podpora za civilno družbo ter pristno in temeljito posvetovanje z njo med pripravami na obiske posebnega predstavnika EU v partnerskih državah; v zvezi s tem pozdravlja tesno sodelovanje posebnega predstavnika EU z zagovorniki človekovih pravic in s civilno družbo, vključno z lokalnimi predstavniki, mladino in otroki, pa tudi z ustreznimi mednarodnimi organizacijami, pred in med obiskom partnerskih držav ter po njem, ter poudarja pomen trajnega in še tesnejšega delovanja na tem področju, pa tudi potrebo po jasnih in preglednih mehanizmih za spremljanje; v celoti podpira osredotočenje posebnega predstavnika EU na spodbujanje in varstvo odprtega prostora za civilno družbo in zagovornike človekovih pravic kot ključno prednostno nalogo njegovega mandata; poziva posebnega predstavnika EU, naj po svojih obiskih redno poroča Parlamentu; obžaluje, da sta delo in vpliv posebnega predstavnika EU samo delno dostopna prek pregleda letnega poročila o človekovih pravicah, njegovih računov v družbenih medijih in razpoložljivih govorov; obžaluje tudi, da ni na voljo uradnih informacij o njegovih dejavnostih in načrtih niti poročil o napredku ali pregledov;
18. spodbuja posebnega predstavnika EU, naj se še naprej sistematično zavzema za prednostne naloge EU na področju človekovih pravic in poglobi sodelovanje z vsemi pomembnimi regionalnimi in mednarodnimi organizacijami ter mehanizmi za

človekove pravice; poziva Svet, naj v mandat prihodnjih posebnih predstavnikov EU za geografska območja kot splošno načelo sprejme vključitev sistematičnega sodelovanja s posebnim predstavnikom EU;

Strategije za posamezne države na področju človekovih pravic in demokracije ter vloga delegacij EU

19. pozdravlja vključitev demokracije v strategije za posamezne države na področju človekovih pravic kot nujnega elementa za celovito analizo stanja človekovih pravic in demokracije v partnerskih državah;
20. znova poudarja pomembnost upoštevanja strategij za posamezne države na področju človekovih pravic na vseh ravneh oblikovanja politik do tretjih držav, tudi v okviru priprav političnih dialogov na visoki ravni, dialogov o človekovih pravicah, strateških dokumentov držav in letnih akcijskih programov;
21. ponavlja, da bi se morale strategije za posamezne države na področju človekovih pravic ujemati z ukrepi EU, ki se v vsaki državi izvajajo glede na specifične razmere, in bi morale zajemati izmerljive kazalnike razvoja ter možnost za njihovo prilagajanje, če je to potrebno; poudarja, da je treba te strategije redno ocenjevati; poziva k nadaljnjim izboljšavam sodelovanja, komunikacije in izmenjave informacij med delegacijami EU, veleposlaništvu držav članic in institucijami EU pri pripravi in izvajanju strategij za posamezne države na področju človekovih pravic; ponavlja svojo zahtevo, naj se poslanec Evropskega parlamenta omogočita dostop do strategij za posamezne države na področju človekovih pravic in prejemanje informacij o tem, kako EU izvaja te strategije, ter naj se strategije predstavijo v obliki, ki bo poslancem omogočala, da ustrezno opravijo svojo dolžnost pregleda;
22. poudarja, da je treba izvajati skladno in prepoznavno politiko EU za civilno družbo in boljše razumevanje uporabo javne diplomacije; spodbuja objavo strategij za posamezne države na področju človekovih pravic in časovnih načrtov ter vzpostavitev učinkovitih povratnih informacij, spremljanja primerov in izmenjave informacij;
23. pozdravlja, da so vse delegacije EU imenoval kontaktne točke za človekove pravice in/ali enakost spolov, ter opozarja na svoje priporočilo visoki predstavnici in podpredsednici ter ESZD, naj oblikujeta jasne operativne smernice o vlogi kontaktnih točk za človekove pravice; vztraja, da bi morale tudi diplomatsko osebje držav članic podpirati delo kontaktnih točk za človekove pravice; zahteva, da mora delo kontaktnih točk za človekove pravice potekati povsem neodvisno in brez političnega vmešavanja in nadlegovanja nacionalnih oblasti tretjih držav, predvsem pri stikih z aktivisti na področju človekovih pravic in civilno družbo; vztraja pri pomenu usposabljanja celotnega osebja delegacij EU v zvezi z vsebino smernic EU o človekovih pravicah;
24. pozdravlja večji proračun in poenostavljene postopke EIDRH za obdobje 2014–2020 in poziva, naj se načrtovana dodelitev za vmesni pregled tega instrumenta ohrani za preostalo obdobje trenutnega večletnega finančnega okvira; ponovno opozarja, da se morajo različni instrumenti financiranja EU uskladiti in dopolnjevati med seboj in da je treba poskrbeti, da bo to izboljšanje veljalo za vse instrumente, ki so pomembni za človekove pravice;
25. poziva k vsakoletnemu sprejetju letnih akcijskih programov evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice namesto nedavnega dvoletnega (2016–2017), da bi

zagotovili čim večjo prožnost pri odzivu na spreminjajoče se razmere in optimalno dopolnjevanje z drugimi instrumenti za zunanje financiranje EU;

Dialogi in posveti o človekovih pravicah

26. znova izraža podporo posebnim dialogom o človekovih pravicah in priznava, da so lahko uspešno in učinkovito orodje za dvostransko delovanje in sodelovanje, če nasprotnim strankam omogočajo sodelovanje pri konkretnih vprašanjih in pošiljanje pomembnih političnih sporočil, so usmerjeni v rezultate in predmet doslednega spremljanja ter niso namenjeni samo izmenjavi informacij o dobri praksi in izzivih; poziva EU, naj v vse dialoge o človekovih pravicah sistematično vključi razprave o stanju pravic žensk in otrok;
27. priznava pomembnost sodelovanja v posebnih dialogih o človekovih pravicah tudi z državami, ki imajo na tem področju resne težave; vendar poudarja, da mora EU sprejeti jasne politične sklepe, če ti dialogi o človekovih pravicah nimajo pozitivnih rezultatov; svari pred zapostavljanjem razprav o človekovih pravicah v političnih dialogih na visoki ravni;
28. vztraja, da se razprave o človekovih pravicah v političnih razpravah na visoki ravni nikoli ne bi smele podrediti drugim interesom; ponavlja svoj poziv ESZD, naj oblikuje mehanizem za pregled dialogov o človekovih pravicah, da se izboljšajo; meni, da bi morali v primeru trajnega neuspeha teh dialogov uporabiti alternativna orodja za podporo uveljavljanju človekovih pravic v zadevni državi;
29. poziva ESZD, naj nadalje sistematično vodi pripravljalne dialoge s civilno družbo, da se njihovi izidi neposredno vključijo v dialoge o človekovih pravicah; poudarja, da je pomembno, da podpredsednica in visoka predstavnica ter ESZD v dialogih o človekovih pravicah opozarjata na posamezne primere zagovornikov človekovih pravic; poziva ESZD, naj sistematično spremlja zaveze, sprejete med dialogi o človekovih pravicah, in sistematizira poročevalska srečanja z organizacijami civilne družbe;

Smernice EU o človekovih pravicah

30. pozdravlja smernice EU o človekovih pravicah kot dragoceno orodje zunanje politike EU na področju človekovih pravic, ki zagotavlja praktično usmeritev za delegacije EU in diplomatska predstavništva držav članic; ponovno poziva, naj se brez odlašanja sprejmejo nove smernice EU za spodbujanje in varstvo otrokovih pravic;
31. odločno poudarja pomembnost stalnega ocenjevanja izvajanja smernic z jasnimi referenčnimi merili; poziva Komisijo, naj izvede in objavi izčrpno oceno o izvajanju smernic v delegacijah EU in diplomatskih predstavništvih držav članic v vseh tretjih državah, da bi odkrila morebitne razlike in vrzeli pri izvajanju in jih odpravila; meni, da je treba za ustrezno izvajanje smernic zagotoviti sistematično in učinkovito usposabljanje uslužbencev ESZD in osebja delegacij EU;

Boj proti vsem oblikam diskriminacije

32. najstrožje obsoja vse oblike diskriminacije, tudi na podlagi rase, barve kože, spola, spolne usmeritve, spolne identitete, jezika, kulture, vere ali prepričanja, socialnega porekla, kaste, rojstva, starosti, invalidnosti ali drugega statusa; ponovno poziva k okrepljeni politiki in diplomaciji EU, katere cilj bi bil odpraviti vse vrste diskriminacije in izkoristiti vsako priložnost za izražanje resne zaskrbljenosti zaradi teh vrst

diskriminacije; poleg tega poziva EU, naj še naprej spodbuja ratifikacijo in popolno izvajanje vseh ustreznih konvencij OZN, kot je Mednarodna konvencija o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije ali Konvencija OZN o pravicah invalidov; pozdravlja delo ESZD v zvezi s priročnikom o nediskriminaciji;

Misije in operacije skupne varnostne in obrambne politike (SVOP)

33. opozarja na zavezo EU vključitvi človekovih pravic in vidikov spola v misije skupne varnostne in obrambne politike v skladu s prelomnima resolucijama Varnostnega sveta OZN št. 1325 in št. 1820 o ženskah, miru in varnosti in nedavno sprejeto resolucijo Varnostnega sveta OZN št. 2242, v skladu s katero so ženske osrednji element vseh prizadevanj za obravnavanje globalnih izzivov; v zvezi s tem znova poziva EU in njene države članice, naj v procesu doseganja trajnostne sprave podpirajo sistematično sodelovanje žensk kot ključni element mirovnih procesov; v zvezi s tem poziva EU, naj na mednarodni ravni podpre priznavanje dodane vrednosti sodelovanja žensk pri preprečevanju in reševanju konfliktov, pa tudi pri operacijah za ohranjanje miru, humanitarni pomoči in obnovi po konfliktih;
34. poudarja, da je SVOP instrument, ki ne zagotavlja zgolj evropske varnosti, temveč je tudi del instrumentov zunanje politike EU in ga je zato treba uporabljati za krepitev podpiranja človekovih pravic in demokracije v tretjih državah;
35. poziva k nadaljnjemu evropskemu vojaškemu povezovanju, da bi se izboljšala pripravljenost in prožnost evropskih oboroženih sil za odzivanje na grožnje in primere hujših kršitev človekovih pravi, genocida ali etničnega čiščenja; v zvezi s tem poudarja, da bi bilo treba koncept „odgovornosti za zaščito“ utrditi v mednarodnem pravu in da bi morala EU kot skupnost vrednot voditi pobude in pomembne ukrepe za zaščito civilistov, tudi ko te ogrožajo njihove lastne države;
36. poudarja, da je tihotapljenje migrantov povezano s trgovino z ljudmi in pomeni resno kršitev človekovih pravic; opozarja, da so misije skupne varnostne in obrambne politike, kot so Pomorske sile Evropske unije – sredozemska operacija Sophia (EURONAVFOR MED), učinkovito sredstvo za boj proti tihotapljenju migrantov; poziva EU, naj še naprej izvaja in krepi tovrstne operacije;
37. poziva Svet za zunanje zadeve ter podpredsednico in visoko predstavnico in podpredsednico, naj zahtevata, da vodje misij EU in ustrezni predstavniki EU (vodje civilnih operacij EU, poveljniki vojaških operacij EU in posebni predstavniki EU) poročajo o primerih hudih kršitev mednarodnega humanitarnega prava in spodbujajo kodeks ravnanja glede ukrepov Varnostnega sveta za preprečevanje genocida, hudodelstev zoper človečnost ali vojnih hudodelstev, s katerim bi se države članice OZN zavezale k podpori ukrepov Varnostnega sveta, ki bi bili namenjeni preprečevanju ali končanju takih hudodelstev; poziva k vključevanju politik za varstvo otrok v vse civilne in vojaške operacije EU, v katerih prihaja do stikov z otroki;
38. zahteva, naj EU okrepi sodelovanje z OZN pri oblikovanju skupne strateške vizije o varnosti na podlagi nove globalne strategije EU za zunanjo in varnostno politiko ter revizije mirovnih operacij OZN in njenega načina graditve miru; vztraja, da je potrebno sodelovanje z OZN pri krepitvi vloge in zmogljivosti regionalnih in podregionalnih organizacij pri ohranjanju miru, preprečevanju konfliktov, civilnem in vojaškem kriznem upravljanju in reševanju konfliktov ter da je treba še dodelati postopke za uporabo skupne varnostne in obrambne politike za podporo operacij OZN, vključno z

napotitvijo bojnih skupin EU ali gradnjo zmogljivosti in pobudami za reformo varnostnega sektorja, pri tem pa človekove pravice in spol vključiti v delo misij in operacij;

Vsestransko sodelovanje na področju človekovih pravic

39. odločno poudarja, da so človekove pravice, opredeljene v konvencijah OZN, univerzalne, nedeljive ter medsebojno odvisne in povezane, kot to opredeljujeta dunajska deklaracija iz leta 1993 in akcijski program, ter da je treba doseči spoštovanje teh pravic; opozarja, da je Unija zavezana spodbujati in razvijati mednarodno pravo v okviru OZN; poudarja, da je pomembno, da države članice ratificirajo vse mednarodne instrumente na področju človekovih pravic, ki jih je vzpostavila OZN, vključno z instrumenti, določenimi v Mednarodnem paktu o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, in zlasti opcijskim protokolom, v katerem so določeni mehanizmi za pritožbe in izvajanje preiskav, v skladu s členom 21 PEU;
40. poudarja, da mora EU stopiti na čelo prizadevanj za reforme OZN, da bi se okrepila učinek in moč multilateralnega sistema, ki temelji na pravilih, in da bi se zagotovila učinkovitejše varstvo človekovih pravic in napredek mednarodnega prava; znova poudarja tudi, da je pomembno, da EU dejavno in dosledno sodeluje v mehanizmih OZN za človekove pravice, zlasti s Tretjim odborom, Generalno skupščino OZN in Svetom za človekove pravice, da bi izboljšala svojo verodostojnost; podpira prizadevanja ESZD, delegacij EU v New Yorku in Ženevi ter držav članic za večjo usklajenost EU pri problematiki človekovih pravic na ravni OZN; spodbuja EU, naj okrepi prakso medregijskih pobud, sprejema in predlaga resolucije ter natančneje spremlja postopek splošnega rednega pregleda OZN; obsoja dejstvo, da sedeže v Svetu ZN za človekove pravice pogosto zasedajo države z dokazano zgodovino hudih kršitev človekovih pravic, zato poziva države članice EU, naj objavljajo svoje glasove; v zvezi s tem poziva EU in njene države članice, naj v svojih vzorcih glasovanja odražajo enak pomen pravic ter svoj glas za resolucije Sveta ZN za človekove pravice oblikujejo na podlagi vsebine teh besedil, ne pa njihovih predlagateljev; poudarja, kako pomembna in potrebna sta stalno zastopništvo EU v vseh večstranskih forumih ter večja prepoznavnost EU;
41. poziva EU, naj posebno pozornost nameni spornim ozemljem v svojem vzhodnem sosedstvu, na katerih živi približno pet milijonov ljudi brez pravega varstva človekovih pravic in dostopa do pravnega varstva; poziva EU, naj to vprašanje postavi v ospredje dnevnega reda za iskanje rešitev v dvostranskih stikih z zadevnimi državami in naj uporabi vse svoje instrumente v podporo konkretnim rešitvam za napredek človekovih pravic v teh entitetah in delovanju zagovornikov človekovih pravic v teh državah;

Spodbujanje odprtega prostora za civilno družbo in podpiranje zagovornikov človekovih pravic

42. odločno obsoja vsako napadanje, zastraševanje, prijetje, ubijanje, nadlegovanje ali zatiranje tožilcev, sodnikov, pravnikov, akademikov, novinarjev in pripadnikov vseh drugih poklicev, katerih neodvisnost in poklicna svoboda sta bistveni za razvoj demokratične družbe;
43. obžaluje vse večje število napadov na okoljske aktiviste in zagovornike človekovih pravic po vsem svetu; odločno obsoja nekaznovanje njihovih morilcev in poziva ESZD, naj podpre zahteve, da bi bili odgovorni za ta dejanja privedeni pred sodišče;

44. odločno obsoja, da so številne države po vsem svetu pred kratkim sprejele strogo zakonodajo v zvezi z nevladnimi organizacijami, ki slabi delovanje civilne družbe in vodi v samovoljno uporabo s kaznovanji, vključno z zaporno kaznijo, zamrznitvijo sredstev in prepovedmi dostopa za člane osebja nevladnih organizacij, zlasti tistih, ki prejemajo tuja javna sredstva;
45. odločno obsoja, da oblasti izdajajo prepovedi potovanja kot orodje za zastraševanje in utišanje neodvisnih zagovornikov človekovih pravic in aktivistov, pa tudi pravnikov in novinarjev, ter poudarja, da so taki ukrepi pogosto sprejeti samovoljno in brez pravne osnove;
46. izpostavlja vlogo delegacij EU pri potrjevanju in spodbujanju ključne vloge, ki jo ima civilna družba v demokraciji, ter ustvarjanju plodnega okolja za civilno družbo, za katero sta pri sodelovanju z organizacijami civilne družbe in zagovorniki človekovih pravic potrebni kar največja preglednost in vključenost; zato obžaluje, da deset let po sprejetju smernic EU o zagovornikih človekovih pravic kontaktne informacije kontaktnih točk za človekove pravice/uradnikov za zvezo za zagovornike človekovih pravic še zmeraj niso navedene na vseh spletiščih delegacij EU;
47. poziva visoko predstavnico in podpredsednico ter zunanje ministre EU, naj na agendo Sveta za zunanje zadeve redno uvrščajo razpravo o prizadevanjih EU za izpustitev zagovornikov človekovih pravic, človekoljubnih delavcev, novinarjev, političnih aktivistov in drugih ter naj se organizira javni letni Svet za zunanje zadeve, katerega agenda bo vključevala zmanjševanje prostora za civilno družbo in nalaganje zapornih kazni zagovornikom človekovih pravic, ter naj z ustreznimi nasprotnimi strankami ob vseh priložnostih obravnavajo te primere, vključno s primeri iz resolucij Parlamenta glede razprav o primerih kršitev človekovih pravic, demokracije in pravne države;
48. poziva mednarodno skupnost, naj proti političnim voditeljem, ki strukturno zlorabljajo policijsko in vojaško silo za utišanje protestov proti njihovemu vodenju (ali podaljšanju njihovega vodenja), sproži postopke na sodišču;

Migranti, begunci, prosilci za azil in notranje razseljene osebe

49. izraža solidarnost z begunci in migranti, ki kot žrtve konfliktov, propada struktur upravljanja in mrež, ki se ukvarjajo s trgovino z ljudmi, v velikem številu doživljajo hude kršitve človekovih pravic; obsoja izredno veliko število smrtnih žrtev na morju v Sredozemlju; je zelo zaskrbljen zaradi vse številnejših kršitev človekovih pravic beguncev, migrantov brez urejenega statusa in prosilcev za azil na poti v Evropo; poudarja, da so begunke in otroci begunci, prosilci za azil in migranti brez dokumentov še posebej ranljivi na migracijskih poteh in znotraj same EU; poziva k nujnim ukrepom, s katerimi bi izboljšali skladnost migracijskih politik, in poudarja, da je za iskanje trajnostnih, dolgoročnih in skladnih rešitev potreben celovit pristop, temelječ na mednarodnih standardih in načelih s področja človekovih pravic, obenem pa obravnavanje temeljnih vzrokov begunske krize; poudarja, da je za zaščito migrantov in beguncev potrebna solidarnost v skladu s politikami EU, temelječimi na človekovih pravicah; v zvezi s tem poudarja, kako pomembno je razlikovati med begunci in migranti;
50. poudarja dejstvo, da so konflikti, vojne, propadanje struktur upravljanja in nespoštovanje človekovih pravic in demokracije osrednji vzroki za migracije in razseljevanje; poudarja, da bi morale države gostiteljice zagotoviti popoln dostop do

brezplačnega kakovostnega javnega izobraževanja, zdravstvenih storitev, tudi tistih, povezanih s spolnim in reproduktivnim zdravjem ter pravicami na tem področju, pa tudi dostop do trga dela ter bivališč, ki ustrezajo potrebam beguncev; poudarja, da je pripravljenost migrantov in beguncev za vključevanje, zraven ustreznih politik socialne pomoči, bistvenega pomena za vključevanje; poziva EU naj poveča prizadevanja v podporo Libanonu in Jordaniji, kamor se je zateklo izjemno veliko število beguncev, ki se pogosto soočajo s številnimi grožnjami;

51. poudarja, da je treba okrepiti sodelovanje z državami izvora in tranzitnimi državami, da bi olajšali strukturirano upravljanje migracijskih tokov in poenostavili ukrepe za spopadanje s temeljnimi vzroki migracije; poudarja, da se je treba boriti proti skupinam, ki so dejavne na področju nezakonitega tihotapljenja migrantov; opozarja, kako pomembno je, da EU spodbudi te države, da pristopijo k Protokolu iz Palerma proti nezakonitemu tihotapljenju migrantov; opozarja na zaveze, sprejete na vrhu v Valletti;
52. poudarja, da je nujno treba razviti in uvesti celovit, dosleden in dobro usklajen skupni evropski azilni sistem, za katerega bi države članice prevzele skupno odgovornost;
53. poziva EU in države članice, naj vzpostavijo popolno preglednost, kar zadeva sredstva, namenjena tretjim državam za sodelovanje na področju migracij, in naj sporočijo, kakšna jamstva so bila sprejeta, da takšno sodelovanje ne bi neposredno ali posredno koristilo varnostnim, policijskim in pravosodnim sistemom, vpletenim v kršenje človekovih pravic;
54. je seznanjen z nedavnim predlogom Komisije o pripravi seznama EU varnih izvornih držav ter o spremembi direktive o azilnih postopkih;
55. meni, da bo treba za večjo učinkovitost ponovnega sprejema in za zagotovitev usklajenosti vračanja na evropski ravni sprejeti nove sporazume EU o ponovnem sprejemu, ki bi morali imeti prednost pred dvostranskimi sporazumi med državami članicami in tretjimi državami;
56. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da se bo direktiva o vračanju izvajala v skladu s postopki, standardi in temeljnimi človekovimi pravicami, ki bodo EU omogočili zagotavljanje humane in dostojne obravnave povratnikov v skladu z načelom nevračanja; poziva EU in njene države članice, naj posebno pozornost namenijo prošnjam za politični azil oseb, ki jim morda grozi politični pregon, da bi preprečili vračanje ljudi, ki jim lahko v državah izvora grozi kršenje človekovih pravic;
57. znova poziva EU, naj zagotovi, da bodo vsi sporazumi o migracijah, sodelovanju in ponovnem sprejemu z državami, ki niso članice EU, skladni z mednarodnim pravom o človekovih pravicah in beguncih ter mednarodnim pomorskim pravom, pa tudi z načeli in vrednotami EU; poziva države članice, naj spoštujejo mednarodno načelo nevračanja v skladu z mednarodnim pravom; poziva, naj se vključijo nadzorni mehanizmi, s katerimi bi bilo mogoče oceniti vpliv sodelovanja na področju migracij z državami, ki niso članice EU, in ukrepov mejnega nadzora na človekove pravice; vztraja, da je treba človekove pravice vključiti v vse dejavnosti Frontexa in jih spremljati; poziva EU, naj dejavno sodeluje v razpravi o pojmu „podnebni begunec“, vključno z njegovo morebitno pravno opredelitvijo v mednarodnem pravu;
58. prav tako zahteva, naj klavzula določa, da je mogoče prekiniti izvrševanje pogodb, dokler podpisnice ne zagotovijo zadostnih jamstev v zvezi s posameznimi pregledi

prošenj za azil in, splošneje, ne začnejo spoštovati človekovih pravic migrantov, prosilcev za azil in beguncev;

59. opozarja, da je treba v evropskih in mednarodnih vodah spoštovati načelo nevračanja, kot ga potrjuje Evropsko sodišče za človekove pravice in obstoječa zakonodaja EU; opozarja na zavezo razvoju ustreznih zakonitih in varnih migracijskih poti ob hkratnemu izboljšanju varovanja zunanjih meja EU; poziva Unijo in najbolj razvite tretje države, naj podpišejo sporazume o partnerstvu s tretjimi državami in tako spodbudijo združitev družine in mobilnosti za ljudi z vsemi stopnjami usposobljenosti, vključno z manj kvalificiranimi;
60. poziva države članice, naj spoštujejo in v celoti izvajajo sprejeti skupni azilni sveženj EU in skupno migracijsko zakonodajo, s čimer bi predvsem zaščitili ranljive prosilce za azil, kot so otroci, ženske, starejši in pripadniki skupine LGBTI, pred nasiljem in diskriminacijo med azilnim postopkom ter državam članicam zagotovili ustrezno usposabljanje, da bi bile zmožne primerno in preudarno voditi postopke; poziva države članice, naj sodelujejo pri programih za preselitev, ki omogočajo združitev družine in odobritev humanitarnih vizumov; poudarja pomen odpravljanja upravnih in političnih ovir za čimprejšnje izvajanje zavez glede premestitve; se zaveda, da je treba varno vrniti ljudi, za katere se po individualni obravnavi njihove prošnje za azil izkaže, da niso upravičeni do zaščite v Uniji;
61. je zelo zaskrbljen zaradi čedalje večjega števila begunskih otrok, pa tudi zaradi položaja otrok brez spremstva ter pogrešanih ali ločenih otrok; poziva države članice, naj hitro ponovno združitev mladoletnikov brez spremstva z družinskimi člani uvrstijo povsem na vrh seznama prednostnih nalog; poudarja, kako pomembno je v okviru programov EU za obravnavo temeljnih vzrokov migracij otrokom zagotoviti dostop do zdravstvenega varstva in izobraževanja; poziva države, naj prenehajo zadrževati otroke v priporu, prav tako pa naj pri vseh postopkih upoštevajo interese otrok ter jim zagotovijo zaščito v skladu z mednarodnim pravom; poudarja, kako pomembno je dodeliti ustrezna sredstva za zaščito begunskih in migrantskih otrok pred nasiljem, izkoriščanjem in zlorabami; poziva Komisijo, naj poskrbi, da mladoletniki brez spremstva ne bodo izginjali, prav tako pa naj pripravi strategijo, s katero bi v prihodnje preprečili izginotje mladoletnih migrantov brez spremstva na ozemlju EU ter poiskali pogrešane otroke;
62. priznava, da so prosilci za azil iz vrst LGBTI na poti in ob prihodu v državo, v kateri nameravajo zaprositi za azil, pogosto izpostavljeni dodatnim nevarnostim, in sicer v obliki nadlegovanja, izključenosti, spolnega nasilja ali drugih vrst nasilja; opozarja, da je v številnih državah, ki za prosilce za azil veljajo kot varne, prisotna diskriminacija zoper osebe LGBTI ali celo kriminalizacija homoseksualnosti; poudarja, da ranljive skupine potrebujejo dodatna varovala, zato poziva države, naj zagotovijo, da bodo osebe LGBTI zaščitene v skladu z mednarodnim humanitarnim pravom;
63. poudarja, kako pomembne so naložbe v preventivne ukrepe, zlasti oblikovanje strategij integracije in socialnega vključevanja; poudarja, da je treba začeti izvajati posebne programe deradikalizacije in ponovne integracije, namenjene povratnikom;
64. opozarja na težaven položaj, kar zadeva begunce v državah, ki mejijo na Sirijo, in šteje za pomembno, da EU stori vse, kar je v njeni moči, da pomaga zagotoviti beguncem v teh državah dostojne pogoje bivanja in še posebej dostop do zdravstvenega varstva, izobraževanja in možnosti zaposlitve;

65. izpostavlja dramatičen položaj notranje razseljenih oseb, zlasti njihovo izredno veliko število v Iraku in Siriji, pa tudi čedalje večje število notranje razseljenih oseb v Ukrajini, ki je leta 2015 znašalo skupaj 1,4 milijona; poudarja, da morajo programi za begunce v regiji priznavati in vključiti tudi potencialno usodo notranje razseljenih oseb; poziva Komisijo, države članice in mednarodno skupnost, naj sprejmejo ukrepe, s katerimi bi izboljšali položaj notranje razseljenih oseb in jim zagotovili dostop do bivališča, hrane, zdravstvene nege in izobraževanja;
66. opozarja, da je bilo po podatkih svetovnega centra za spremljanje notranje razseljenosti samo v letu 2015 zaradi okoljskih nesreč razseljenih 19,3 milijonov ljudi; opozarja, da so te razselitve najbolj razširjene v južnih regijah; poudarja, da je 85 % teh oseb iz držav v razvoju in da se pretežno selijo znotraj svoje države in med regijami;

Trgovina z ljudmi

67. poziva EU, naj boj proti trgovini z ljudmi postavi v ospredje svoje zunanje politike ter ukrepa tako v zvezi s povpraševanjem kot ponudbo v tej verigi, posebno pozornost posveti zaščiti žrtev ter izboljša komunikacijo in sodelovanje z ustreznimi akterji v boju proti tej trgovini; ponovno opozarja, da morajo vse države članice izvajati Direktivo 2011/36/EU in strategijo EU za odpravo trgovine z ljudmi;
68. opozarja, da kriminalne mreže izkoriščajo čedalje večje migracijske pritiske, premalo varne migracijske poti ter ranljivost migrantov in beguncev, zlasti žensk, deklet in otrok, ki so lahko zato žrtve tihotapljenja, trgovine z ljudmi, suženjstva in spolnega izkoriščanja;
69. poziva, naj bodo EU in države članice pozorne na identifikacijo beguncev in migrantov kot žrtev trgovine z ljudmi ali kot žrtev kršitev in zlorab, ki so del tihotapljenja; v zvezi s tem poziva k usposabljanju mejnih straž, da bi zagotovili natančno identifikacijo, ki je bistvenega pomena pri zagotavljanju zakonsko predpisanih pravic žrtvam;
70. pozdravlja povečanje sredstev za operaciji Triton in Pozejdon; je seznanjen z začetkom operacije EUNAVFOR MED/Sophia zoper tihotapce in trgovce z ljudmi v Sredozemlju ter podpira okrepitev upravljanja zunanjih meja Unije;
71. poziva EU in njene države članice, naj ratificirajo in izvajajo Mednarodno konvencijo o pravicah delavcev migrantov in članov njihovih družin;

Povezave med razvojem, demokracijo in človekovimi pravicami

72. je globoko zaskrbljen zaradi povečanja skrajne revščine in neenakosti v nekaterih delih sveta, saj je zaradi tega ogroženo uveljavljanje človekovih pravic v celoti; meni, da sta spoštovanje človekovih pravic in pravica do razvoja sama po sebi povezana; poudarja, da so spoštovanje človekovih pravic, tudi ekonomskih in socialnih pravic, enakost spolov, dobro upravljanje, ohranjanje demokracije in pravne države ter mir in varnost osnovni pogoji za odpravo revščine in neenakosti;
73. pozdravlja agendo za trajnostni razvoj do leta 2030; poudarja, da bi moral biti cilj razvojnega sodelovanja EU s tretjimi državami ustvarjanje mednarodnega okolja, ki spodbuja uveljavljanje socialnih in ekonomskih pravic, in poziva k izvajanju deklaracije OZN o pravici do razvoja iz leta 1986; opozarja, da je načelo usklajenosti politik za razvoj, kot je določeno v členu 208 PDEU, izjemno pomembno za doseganje spoštovanja človekovih pravic; poziva EU, naj zagotovi, da bo usklajenost politik za

razvoj s pomočjo potrebnih smernic, ocen učinkov ter mehanizmov spremljanja in poročanja vključena v politike EU in držav članic; meni, da skladnost politik za razvoj, kakor je navedeno v členu 208 PDEU, in jasno opredeljeni okviri vseh instrumentov EU in mehanizmov za človekove pravice bistveno pripomorejo k uresničevanju agende do leta 2030, zagotavljajo vključevanje obrobni in ranljivih skupin ter zagotavljajo pristop na podlagi človekovih pravic; vztraja, da je treba povečati skladnost in usklajevanje vseh zunanjih politik in instrumentov EU, hkrati pa izvajati pristop na podlagi človekovih pravic; poziva države članice, naj sprejmejo ukrepe, pri tem pa upoštevajo svoja pooblastila, skladnost z zavezami na področju razvoja ter politike EU na tem področju; poziva Komisijo, naj oceni uporabo orodij pristopa na podlagi človekovih pravic v delegacijah ter Parlamentu posreduje povzetek te ocene;

74. opozarja, da je treba v razvojno politiko EU uvesti na pravicah temelječ pristop, katerega cilj je vključiti načela človekovih pravic v operativne dejavnosti EU za razvoj, kar bi vključevalo teoretične in praktične ureditve za usklajevanje človekovih pravic in dejavnosti razvojnega sodelovanja; poziva, naj se orodja tega pristopa hitreje posredujejo partnerjem, vključno z lokalnimi organi, civilno družbo in zasebnim sektorjem, njihovo uporabo pa naj tesno spremlja Komisija;
75. meni, da bi morale biti človekove pravice za vse horizontalna značilnost pri uresničevanju vseh ciljev agende 2030; poziva, naj se na državni in mednarodni ravni vzpostavi vključujoč in na pravicah temelječ okvir kazalnikov za cilje trajnostnega razvoja, ki bo upošteval človekove pravice, da se zagotovi dobra preglednost in odgovornost v zvezi s tem in da bodo sredstva, namenjena razvoju, dejansko dosegla ljudi, ki jih potrebujejo;
76. ponovno potrjuje, da je treba ustrezno obravnavati svetovni izziv z revščino in podhranjenostjo povezanih ter zapostavljenih boleznih; poziva k ambiciozni dolgoročni politični strategiji in akcijskemu načrtu za svetovno zdravje, inovacije in dostop do zdravil, ki med drugim zajema naložbe v raziskave in razvoj, da bi ohranili pravico do življenjskega standarda, ki zagotavlja zdravje in dobro počutje vsem ljudem, brez diskriminacije na podlagi rase, vere, političnega prepričanja, ekonomskega ali družbenega položaja, spolne identitete ali spolne usmerjenosti;
77. je zaskrbljen zaradi poskusov, da bi sredstva, namenjena ukrepom za boj proti revščini in spodbujanje razvoja, ki v praksi spodbujajo tudi politike za ohranjanje človekovih pravic, uporabili v namene, ki niso povezani z razvojem; poudarja, da bi morala biti razvojna pomoč namenjena izkoreninjenju revščine in ne zgolj prevzeti vloge instrumenta, katerega cilj je nadzor nad migracijami, ter opozarja, kako pomemben je cilj trajnostnega razvoja št. 16 o miru, pravičnosti in močnih institucijah za napredek na področju človekovih pravic in učinkovitega demokratičnega upravljanja; poudarja, da je treba, če želimo zagotoviti preglednost pomoči EU in odgovornost držav prejemnic, v vse razvojne programe dodati protikorupcijsko klavzulo, in da bi morali biti utrjevanje pravne države, dobrega upravljanja, institucionalnih zmogljivosti z uporabo proračunske podpore, demokratične udeležbe in predstavnškega odločanja, stabilnosti, socialne pravičnosti ter vključujoče in trajnostne rasti, ki bi omogočala pravično porazdelitev pridobljenega bogastva, osrednji cilji vseh zunanjih politik EU; svari pred populizmom, ekstremizmom in zlorabami položaja, ki opravičujejo kršitve človekovih pravic;
78. opaža, da prihaja zaradi čedalje večjih humanitarnih potreb do stalne vrzeli v financiranju humanitarne pomoči in do pomanjkljivosti Svetovnega programa za hrano,

posledica česar je zmanjševanje dobave hrane; poziva države članice OZN, Evropsko unijo in njene države članice, naj spoštujejo vsaj svoje finančne obveznosti; v zvezi s tem ugotavlja, da večina držav članic EU ni izpolnila zaveze, da se 0,7 % BDP nameni razvojni pomoči, vendar pozdravlja predanost EU v zvezi s humanitarno pomočjo in civilno zaščito, saj so EU in države članice največji donator;

79. pozdravlja nov evropski načrt za zunanje naložbe in skrbniški sklad za Afriko, katerih cilj je obravnavati temeljne vzroke revščine, neenakosti in nezakonitih migracij z ustvarjanjem trajnostne rasti in delovnih mest, pa tudi spodbujati spoštovanje človekovih pravic ter zasebne naložbe v Afriki in sosedstvu EU; poziva, naj se v sosednjih državah EU začasno uporabi Evropski sklad za regionalni razvoj, da bi prispevali k njihovi stabilizaciji;
80. je zadovoljen, da je bilo v letno poročilo EU o človekovih pravicah in demokraciji v svetu za leto 2015 dodano poglavje o razvoju, in poziva, naj to postane stalna praksa tudi v poročilih za naslednja leta;

Trgovina, podjetništvo in človekove pravice

81. poziva k hitremu, učinkovitemu in celovitemu izvajanju vodilnih načel OZN o podjetništvu in človekovih pravicah; odločno poziva vse države članice OZN, tudi države članice EU, naj pripravijo in izvajajo nacionalne akcijske načrte; meni, da so trgovina in človekove pravice tesno povezane in da ima lahko poslovna skupnost pomembno vlogo pri spodbujanju človekovih pravic in demokracije;
82. ponovno potrjuje, da so nujno potrebni stalni, učinkoviti in dosledni ukrepi na vseh ravneh, tudi na nacionalni, evropski in mednarodni ravni, da bi lahko učinkovito obravnavali kršitve človekovih pravic in primere korupcije, ki jih zagrešijo mednarodne korporacije, ko se pojavijo, in zagotovili, da bodo te korporacije za kršitve tudi odgovarjale, med drugim z reševanjem pravnih težav, ki nastanejo zaradi ekstrateritorialne razsežnosti podjetij in njihovega ravnanja;
83. poziva OZN, EU in njene države članice, naj z multinacionalkami in evropski podjetji razpravljajo o težavah, povezanih s prilaščanjem zemljišč in ravnanjem z zagovorniki zemljiških pravic, ki so pogosto žrtve povračilnih ukrepov, med drugim tudi groženj, nadlegovanja, samovoljnega prijetja, napadov in umorov;
84. toplo pozdravlja priprave na zavezujočo pogodbo OZN o podjetništvu in človekovih pravicah; obžaluje, da nekateri ta proces ovirajo, ter poziva EU in njene države članice, naj konstruktivno sodelujejo pri teh pogajanjih;
85. opozarja na različni, vendar dopolnjujoči se vlogi držav in podjetij v zvezi z varstvom človekovih pravic; odločno ponavlja, da morajo države žrtvam kršitev človekovih pravic omogočiti dostop do učinkovitih pravnih sredstev; v zvezi s tem opozarja, da je spoštovanje človekovih pravic v tretjih državah, vključno z zagotavljanjem učinkovitih pravnih sredstev za vse žrtve teh zlorab, bistven element zunanjih odnosov EU s temi državami; je zadovoljen, da je imela EU vodilno vlogo pri pogajanjih o številnih pobudah za svetovno odgovornost, ki so povezane s spodbujanjem in spoštovanjem mednarodnih standardov, pa tudi pri njihovem izvajanju; pozdravlja sklepe Sveta o podjetništvu in človekovih pravicah, sprejete 20. junija 2016, in dejstvo, da v njih poziva, da se v nacionalne akcijske načrte o podjetništvu in človekovih pravicah vključi dostop do pravnih sredstev;

86. ponavlja, da je treba pozornost nameniti posebnim lastnostim malih in srednjih podjetij, ki delujejo predvsem na lokalni in regionalni ravni v specifičnih sektorjih; zato meni, da je bistveno, da politike Unije na področju družbene odgovornosti gospodarskih družb, vključno z nacionalnimi akcijskimi načrti na tem področju, ustrezno upoštevajo posebne potrebe malih in srednjih podjetij in da so skladne z načelom, po katerem je treba najprej razmišljati v majhnem merilu, ter da priznavajo neformalni in intuitivni pristop teh podjetij do družbene odgovornosti; znova zavrača vse ukrepe, ki utegnejo privedi do dodatnih upravnih ali finančnih bremen za mala in srednja podjetja, in podpira tiste ukrepe, ki bodo slednjim omogočali izvajanje skupnih dejavnosti;
87. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo usklajeno politiko na področju podjetništva in človekovih pravic na vseh ravneh, zlasti v zvezi s trgovinsko politiko Unije; poziva Komisijo in države članice, naj redno poročajo o ukrepih, ki so jih sprejele za zagotavljanje učinkovitega varstva človekovih pravic pri poslovnih dejavnostih;
88. znova odločno poziva k sistematičnemu vključevanju klavzul o človekovih pravicah v vse mednarodne sporazume med EU in tretjimi državami, ki so bili že ali še bodo sklenjeni, tudi v trgovinske in naložbene sporazume; ocenjuje, da so nujno potrebni predhodni mehanizmi nadzora, ki bi se uporabili že pred sklenitvijo okvirnega sporazuma in od katerih bi bila njegova sklenitev odvisna, saj bi bili njegova temeljna značilnost, potrebni pa so tudi naknadni mehanizmi nadzora, ki bi omogočali konkretno ukrepanje ob kršitvah teh klavzul, denimo primerne sankcije, kakor so v sporazumu navedene v členih o človekovih pravicah, vključno z (začasno) razveljavitvijo sporazuma;
89. poziva k vzpostavitvi mehanizmov, s katerim bi zagotovili, da države in podjetja spoštujejo človekove pravice, in k vzpostavitvi mehanizmov za pritožbe oseb, katerih pravice kršijo trgovinski in investicijski sporazumi;
90. je seznanjen z zakonodajnim predlogom Komisije z dne 28. septembra 2016, ki spreminja Uredbo (ES) št. 428/2009 o vzpostavitvi režima Skupnosti za nadzor izvoza blaga in tehnologije (COM(2016)0616) z dvojno rabo in ki se nanaša na okrepitev tega nadzora, saj se nekatero blago in tehnologijo lahko zlorabi za povzročanje hujših kršitev človekovih pravic;
91. pozdravlja sporazum o posodobitvi nadzora EU nad izvozom blaga, ki bi se lahko uporabilo za izvrševanje smrtne kazni, mučenje ali drugo okrutno, nečloveško ali ponižujoče ravnanje oziroma kaznovanje, in poziva k učinkovitemu in popolnemu izvajanju te pomembne zakonodaje; spodbuja EU in njene države članice, naj spodbujajo tretje države, da bi razmislile o sprejetju podobne zakonodaje, ter začnejo pobudo za spodbujanje mednarodnega okvira o orodju za mučenje in smrtno kazen; pozdravlja pobudo za uredbo o vzpostavitvi sistema potrebne skrbnosti v dobavni verigi za odgovoren uvoz mineralov z območij, prizadetih zaradi konfliktov; pozdravlja predlog Komisije za posodobitev zakonodaje EU o nadzoru nad izvozom blaga z dvojno rabo; poudarja, da je prednostna naloga Parlamenta, da spoštovanje človekovih pravic postane merilo za izdajo izvoznih dovoljenj, in poziva države članice, naj se končno dogovorijo o prehodu na sodobnejšo, prožnejšo in na človekovih pravicah temelječo izvozno politiko; poziva države članice, naj izvajajo strožji in bolj na človekovih pravicah temelječ nadzor nad izvozom orožja, zlasti ko gre za države, ki dokazano z nasiljem izvajajo notranjo represijo in kršijo človekove pravice;

92. odobrava, da je Komisija sprejela novo trgovinsko strategijo z naslovom „Trgovina za vse“, da bi človekove pravice vključila v trgovinsko politiko in položaj EU kot trgovinske sile izkoristila za izboljšave na področju človekovih pravic v tretjih državah; poudarja, da bosta za to potrebna popolna usklajenost in dopolnjevanje trgovinskih in zunanjepolitičnih pobud, vključno s tesnim sodelovanjem med različnimi generalnimi direktorati, ESZD in organi držav članic; je seznanjen z načrti Komisije za okrepitev evropske gospodarske diplomacije in poudarja, da bi morala trgovinska politika prispevati tudi k trajnostni rasti v tretjih državah; poziva Komisijo, naj vse deležnike vključi v razpravo o regulativnem okviru in obveznostih podjetij v državah, kjer se bodo zasebne in javne naložbe najverjetneje povečale; poziva Komisijo, naj poskrbi, da bodo projekti, ki jih podpira EIB, v skladu s politikami EU, ter priporoča izboljšave naknadnih kontrol pri ocenjevanju gospodarskih, socialnih in okoljskih učinkov teh projektov;
93. pozdravlja novo uredbo o splošni shemi preferencialov (GSP), ki je začela veljati 1. januarja 2014, kot ključni instrument trgovinske politike EU za spodbujanje človekovih pravic in pravic delavcev, varstva okolja in dobrega upravljanja v ranljivih državah v razvoju; predvsem pozdravlja dejstvo, da so trgovinske ugodnosti iz sistema GSP+ po svoji naravi in pravno pogojene z nepretrganim izvajanjem mednarodnih konvencij o človekovih pravicah; pozdravlja, da je Komisija objavila prvo dvoletno poročilo o stanju izvajanja GSP+, in dialog o poročilu z Evropskim parlamentom pred njegovo objavo; ugotavlja, da v več državah s statusom GSP+ poročajo o kršitvah temeljnih standardov dela, in poziva k pristnemu izvajanju GSP+; poziva Komisijo, naj preveri, ali je mogoče na seznam konvencij, ki so pogoj za status GSP+, dodati rimski statut Mednarodnega kazenskega sodišča, in poziva kandidatke za status GSP+, ki niso podpisnice statuta, naj ga ratificirajo;
94. pozdravlja dejstvo, da so bili za 14 držav odobreni izrazito naklonjeni trgovinski preferenciali v okviru sheme GSP+, ki je v veljavi od 1. januarja 2014, ter pozdravlja skladnost s 27 mednarodnimi konvencijami (vključno s konvencijami o temeljnih človekovih pravicah in delavskih pravicah), k čemur se je večkrat pozivalo;
95. znova odločno poziva k celovitim, predhodnim ocenam učinka na človekove pravice, ki v precejšnji meri upoštevajo stališča civilne družbe, pri vseh trgovinskih in investicijskih sporazumih;
96. pozdravlja sprejetje novih smernic o analizi učinkov človekovih pravic v ocenah učinka pobud trgovinske politike¹, a je zelo zaskrbljen zaradi kakovosti razdelkov o človekovih pravicah v oceni učinka sporazuma med EU in Mjanmarom o zaščiti naložb, pa tudi zaradi dejstva, da Komisija ni opravila ocene učinka prostotrgovinskega sporazuma med EU in Vietnamom na človekove pravice; ponovno izraža podporo celoviti oceni, ki jo je treba pripraviti v okviru naknadne ocene teh sporazumov;

Šport in človekove pravice

97. je zaskrbljen nad podelitvijo organizacije velikih športnih prireditev državam, ki so v preteklosti kršile človekove pravice, na primer svetovno nogometno prvenstvo FIFA v Rusiji leta 2018 in v Katarju leta 2022 ter olimpijske igre na Kitajskem leta 2022, prav tako pa ga skrbijo kršitve človekovih pravic zaradi velikih športnih prireditev, vključno s prisilnim izseljevanjem prebivalstva brez posvetovanja oziroma odškodnine,

---

¹ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/july/tradoc_153591.pdf.

izkoriščanjem ranljivih skupin, kot so otroci in delavci migranti, ki bi lahko veljalo za suženjstvo, in utišanjem organizacij civilne družbe, ki opozarjajo na te kršitve; poziva Mednarodni olimpijski komite in Mednarodno združenje nogometnih zvez (FIFA), naj pri svojem ravnanju spoštujeta ideje športa in uvedeta varovalne mehanizme, ki bodo preprečili, nadzorovali in odpravljali vse kršitve človekovih pravic, povezane z velikimi športnimi prireditvami; poziva k oblikovanju političnega okvira EU za šport in človekove pravice; poziva EU in države članice, naj sodelujejo z nacionalnimi športnimi zvezami, podjetji in organizacijami civilne družbe ter se posvetujejo o okoliščinah njihove udeležbe na tovrstnih dogodkih;

Invalidi

98. pozdravlja nova cilja št. 12 in 16, zlasti točko 16(f), v sklepih Sveta o akcijskem načrtu za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2015–2019 in poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo v dialoge o človekovih pravicah s tretjimi državami sistematično vključevala konvencijo o pravicah invalidov; opozarja, da je treba v prizadevanjih zoper diskriminacijo upoštevati posebne potrebe invalidov; poziva, naj se natančno preuči učinkovitost projektov na področju invalidnosti ter zagotovi ustrezna vključitev organizacij invalidov v njihovo načrtovanje in izvajanje;
99. poziva država članice, naj zagotovijo, da bodo imeli invalidi dejansko svobodo gibanja v javnih prostorih ter tako enake možnosti sodelovanja v javnem življenju;
100. odločno poziva k vključevanju človekovih pravic invalidov v vse zunanje politike in ukrepe EU, zlasti na področju migracije in beguncev, da bi se ustrezno odzvali na njihove posebne potrebe, saj so žrtve večkratne diskriminacije; želi opomniti, da so invalidne ženske in otroci žrtve dvojne diskriminacije in pogosto v večji nevarnosti, da bodo postali žrtve nasilja, zlorab, grdega ravnanja ali izkoriščanja; odločno podpira priporočilo, da bi vidik spola vključili v vse strategije EU na področju invalidnosti, tudi v zunanje politike in zunanje delovanje;
101. poziva visoko predstavnico in podpredsednico, naj še naprej podpira proces ratifikacije in izvajanja konvencije o pravicah invalidov Organizacije združenih narodov v državah, ki je še niso ratificirale ali začele izvajati; ugotavlja, da bi morala biti EU zgled drugim in omenjeno konvencijo učinkovito izvajati na domačih tleh; poziva EU, naj prevzame vodilno vlogo pri izvajanju vključujoče agende za trajnostni razvoj do leta 2030, kar bo zagotovilo, da ne bo nihče v zaostanku, kot je svetoval odbor konvencije za pravice invalidov v sklepnih ugotovitvah k svojemu pregledu izvajanja te konvencije v EU;

Pravice žensk in otrok

102. pozdravlja sprejetje akcijskega načrta EU za enakost spolov (2016–2020), ki vključuje obsežen seznam ukrepov za izboljšanje položaja žensk z vidika enakih pravic in krepitve njihove vloge; poudarja, da bi bilo treba ta akcijski načrt izvajati skupaj z akcijskim načrtom za človekove pravice in demokracijo, da bi v zvezi s tem zagotovili tudi priznanje pravic žensk; prav tako pozdravlja sprejetje strateških prizadevanj za enakost spolov (2016–2019), ki spodbujajo enakost spolov in pravice žensk po vsem svetu; znova potrjuje, da pravic žensk ni mogoče žrtvovati zaradi posebnih prepovedi posamezne vere ali prepričanja; zahteva, naj EU okrepi podporo izvajanju obveznosti in zavez na področju pravic žensk, ki izhajajo iz konvencije o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk, pekinških izhodišč za ukrepanje ter kairske deklaracije o prebivalstvu in razvoju, ter ciljev trajnostnega razvoja; poudarja, da je pomembno, da se

ne spodkopavata niti pravni red pekinških in kairskih izhodišč za ukrepanje v zvezi z dostopom do izobraževanja in zdravja kot temeljne človekove pravice niti varstvo spolnih in reproduktivnih pravic ter da se ženskam, ki so žrtve vojnih posilstev, zagotovi vsa potrebna varna zdravstvena in psihološka pomoč in storitve, vključno z varnim splavom, kot določa mednarodno humanitarno pravo; poudarja, da so načrtovanje družine, zdravje mater, preprost dostop do kontracepcije, varnega splava in cele palete storitev spolnega in reproduktivnega zdravja pomembni elementi za reševanje življenja žensk, pa tudi za zmanjševanje smrtnosti dojenčkov in mater; poudarja, da je treba te politike umestiti v osrčje razvojnega sodelovanja s tretjimi državami; poudarja, da so spoštovanje vseh pravic žensk, zagotavljanje njihovega človeškega dostojanstva ter zatiranje nasilja in diskriminacije proti njim bistvenega pomena za uveljavljanje njihovih človekovih pravic; opozarja, da ima vsak posameznik pravico, da svobodno odloča o svoji spolnosti ter spolnem in reproduktivnem zdravju; v zvezi s tem priznava neodtujljivo pravico žensk do samostojnega odločanja, tudi o možnostih načrtovanja družine;

103. znova obsoja vse oblike zlorab žensk in otrok ter nasilja nad njimi, tudi nasilja na podlagi spola, vključno s škodljivo prakso zgodnjih in prisilnih porok, pohabljanja ženskih spolnih organov, izkoriščanja in suženjstva, družinskega nasilja, pa tudi uporabo spolnega nasilja kot vojaškega orožja; meni, da se nasilje nad ženskami kaže tudi na psihološki ravni, in poudarja, da je treba vključiti vidike spola, ki med drugim spodbujajo dejavno udeležbo žensk pri humanitarni pomoči in vključujejo strategije za zaščito pred spolnim nasiljem in nasiljem na podlagi spola, ter osnovne zdravstvene ukrepe, vključno z reproduktivnim spolnim zdravjem; poudarja, da se morajo Komisija in države članice ne le boriti proti vsem oblikam nasilja nad ženskami, ampak kot prednostno nalogo spodbujati tudi dostop do izobraževanja in boj proti spolnim stereotipom za deklice in dečke, in to že v zgodnjem otroštvu; poziva EU in njene države članice, naj hitro ratificirajo Istanbulsko konvencijo, da se uskladita notranje in zunanje delovanje EU na področju preprečevanja nasilja nad ženskami in dekleti ter nasilja na podlagi spola; pozdravlja predlog Komisije z dne 4. marca 2016, da bi EU pristopila k Istanbulski konvenciji – prvemu pravno zavezujočemu mednarodnemu instrumentu, ki je namenjen preprečevanju nasilja nad ženskami in boju proti njemu; meni, da bo to vodilo k večji učinkovitosti in doslednosti notranjih in zunanjih politik EU ter okrepilo odgovornost in vlogo EU v boju proti nasilju nad ženskami in nasilju na podlagi spola na mednarodni ravni; poziva Komisijo in Svet, naj storita vse, kar je v njihovi moči, da bi EU omogočila podpis in sklenitev te konvencije, ter naj obenem spodbudita 14 držav članic, ki tega še niso storile, naj podpišejo in ratificirajo Istanbulsko konvencijo ter zagotovijo njeno pravilno izvajanje; poudarja, da je treba zagotoviti, da so zdravstveni delavci, policisti, tožilci, sodniki, diplomati in pripadniki mirovnih sil, tako znotraj EU kot v državah, ki niso članice, ustrezno usposobljeni za pomoč in podporo žrtvam nasilja, zlasti ženskam in otrokom, v konfliktnih razmerah in operacijah na terenu;
104. je zelo zaskrbljen zaradi kršitev človekovih pravic, ki prizadenejo ženske in otroke v begunskih taboriščih in sprejemnih centrih, vključno s prijavljenimi primeri spolnega nasilja in neenakega obravnavanja žensk in otrok; odločno poziva ESZD, naj zahteva strožja pravila in dobro prakso v tretjih državah; poudarja, da je treba ženskam in otrokom, zlorabljenim v konfliktu, zagotoviti dostop do zdravstvene in psihološke oskrbe, prav tako pa je treba zagotoviti nadaljnje izobraževanje in zdravstveno varstvo otrok ter njihovo oskrbovanje s hrano v begunskih taboriščih, konfliktnih območjih in območjih, ki jih je prizadela skrajna revščina;

105. ugotavlja, da je treba ukrepe za boj proti nasilju na podlagi spola usmeriti tudi v nasilje na spletu, vključno z nadlegovanjem, izsiljevanjem in ustrahovanjem, ter si prizadevati za vzpostavitev spletnega okolja, ki bo varno za ženske in dekleta;
106. pozdravlja sprejetje nedavne resolucije Varnostnega sveta OZN št. 2242, v skladu s katero so ženske osrednji element vseh prizadevanj za obravnavanje globalnih izzivov, in podpira njeno izvajanje ter poziva k dodatnim prizadevanjem za vključitev agende za ženske, mir in varnost v zelo raznovrstne razsežnosti ohranjanja miru; poudarja pomen enakovrednega, polnega in dejavnega sodelovanja žensk pri preprečevanju in reševanju konfliktov ter v mirovni pogajanjih in procesu graditve miru; priporoča, naj se uvede sistem kvot, da bi spodbudili udeležbo žensk na vseh političnih ravneh;
107. globoko obžaluje, da so Romi in še posebej romske ženske še naprej žrtve razširjene diskriminacije in nestrpnosti do Romov, s čimer se napaja krog prikrajšanosti, izključenosti, segregacije in potiskanja na rob družbe; poziva EU in države članice, naj v celoti spoštujejo človekove pravice Romov, tako da jim zagotavljajo pravice do izobraževanja, zdravstvene oskrbe, zaposlitve, stanovanja in socialnega varstva;
108. močno obžaluje pomanjkanje enakosti spolov v političnem življenju in premajhno zastopanost žensk pri političnem, družbenem in gospodarskem odločanju, kar spodkopava človekove pravice in demokracijo; meni, da bi morale vlade poskušati doseči enakost spolov v procesih vzpostavljanja in ohranjanja demokracije ter se boriti proti vsem oblikam diskriminacije na podlagi spola v družbi; poudarja, da poročila misij za opazovanje volitev nudijo natančne smernice za politični dialog EU s tretjimi državami, da bi se izboljšala udeležba žensk v volilnem procesu in demokratično življenje držav;
109. obžaluje, da nekatere države še vedno omejujejo udeležbo žensk na volitvah;
110. obžaluje dejstvo, da se ženske po vsem svetu še naprej soočajo z velikimi izzivi pri iskanju in ohranjanju dostojnih delovnih mest, kar je razvidno iz poročila Mednarodne organizacije dela z naslovom Ženske pri delu 2016;
111. obžaluje, da po vsem svetu še vedno velja, da se ženske s težavo prebijejo v ospredje poslovnega življenja, da obstajajo razlike v plačah med spoloma ter da se ženske odvrta od podjetništva; poziva k oblikovanju pobud za dodatno krepitev vloge žensk, zlasti na področjih samozaposlitve ter malih in srednjih podjetij;
112. spominja, da je dostop do izobraževanja, poklicnega usposabljanja in mikroposojil bistvenega pomena za krepitev vloge žensk in preprečevanje kršitev človekovih pravic;
113. spodbuja ženske, naj se dejavno vključijo v sindikate in druge organizacije, saj bo to zelo pripomoglo k vpeljavi vidikov enakosti spolov v delovne pogoje;
114. poziva države članice, Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj se osredotočijo na gospodarsko in politično emancipacijo žensk v državah v razvoju s spodbujanjem njihovega sodelovanja v podjetjih in izvajanjem lokalnih in regionalnih razvojnih projektov;
115. poziva Komisijo in države članice, naj vključijo načelo enakosti spolov v pripravo vseh proračunov, ki zadevajo sredstva EU;
116. poziva k naložbam v ženske in mlade, saj je to učinkovit način za boj proti revščini,

zlasti revščini žensk;

117. je močno zaskrbljen zaradi čedalje bolj razširjene protimikrobne odpornosti, ki naj bi postala najpogostejši vzrok smrti na svetu, prizadela pa naj bi zlasti ranljive in šibke v državah v razvoju; poziva Komisijo, naj nemudoma oblikuje resnično učinkovito strategijo za javno zdravje;

Otrokove pravice

118. znova potrjuje, da sta nujno potrebna univerzalna ratifikacija in učinkovito izvajanje Konvencije OZN o otrokovih pravicah in njenih izbirnih protokolov, in zahteva, da se EU sistematično posvetuje z ustreznimi lokalnimi in mednarodnimi organizacijami za otrokove pravice, ter vključuje vprašanje obveznosti držav pogodbenic glede izvajanja te konvencije v svoje politične dialoge in dialoge o človekovih pravicah s tretjimi državami; pozdravlja, da sta Južni Sudan in Somalija ratificirala to konvencijo; znova poziva Komisijo in podpredsednico Komisije/visoko predstavnico Unije, naj raziščeta načine in možnosti, da bi EU pristopila h Konvenciji OZN o otrokovih pravicah;
119. zahteva, da EU prek svojih zunanjih delegacij še naprej spodbuja uporabo priročnika o naboru instrumentov na področju otrokovih pravic, ki sta ga pripravila EU in UNICEFA, z naslovom *Integrating Child Rights in Development Cooperation* (Vključevanje otrokovih pravic v razvojno sodelovanje), in glede tega ustrezno usposobi osebje delegacij EU; opozarja na resen problem neregistriranih rojstev otrok zunaj matične države staršev, ki je še zlasti pereč v povezavi z begunci, in poziva EU, naj to vprašanje, po potrebi, načne v vseh političnih dialogih s tretjimi državami; poziva Komisijo, naj oblikuje politike za zaščito otrok, katerih starši so v zaporu, ter se zanjo zavzema v mednarodnih forumih, da se odpravita njihova diskriminacija in stigmatizacija; poudarja, da na milijone otrok še vedno trpi zaradi neustrezne prehranjenosti, veliko število pa se sooča z nepopravljivimi, dolgoročnimi posledicami in celo s smrtjo; poziva Komisijo in mednarodno skupnost, naj uvedeta inovativne načine za učinkovito odpravljanje neustrezne prehranjenosti, zlasti pri otrocih, z neomejeno uporabo celotne prehranske verige, pri tem pa vključita javno-zasebna partnerstva in druge razpoložljive vire, zlasti družbene medije;
120. izraža potrebo po mednarodni pomoči za prizadevanja v zvezi z iskanjem in osvoboditvijo žensk in otrok, ki so še vedno v ujetništvu Daiša in drugih terorističnih skupin ali paravojaških organizacij, ter spodbujanju posebnih programov za zdravljenje nekdanjih ujetnikov v EU in po vsem svetu; je zaskrbljen zaradi novačenja otrok in njihovega sodelovanja pri terorističnih in vojaških dejavnostih; poudarja, da je treba oblikovati politike za vodenje iskanja, osvoboditve, rehabilitacije in reintegracije teh otrok; poudarja, da je treba spodbujati politike za njihovo razorožitev, rehabilitacijo in ponovno vključitev v družbo; ponavlja zahtevo, naj Komisija predlaga celovito strategijo in akcijski načrt za otrokove pravice za naslednjih pet let, da bi jim v zunanjih in notranjih politikah EU namenila prednost in jih spodbujala, zlasti s prispevanjem k zagotavljanju dostopa otrok do vode, sanitarnih storitev, zdravstvenega varstva in izobrazbe, tudi na konfliktnih območjih in v begunskih taboriščih;

Pravice starejših oseb

121. pozdravlja cilj št. 16g v akcijskem načrtu za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2015–2019, ki predvideva povečano ozaveščanje o človekovih pravicah in posebnih potrebah starejših oseb; je zaskrbljen zaradi negativnih posledic diskriminacije

na podlagi starosti; opozarja na posebne izzive, s katerimi se starejše osebe soočajo pri uveljavljanju svojih človekovih pravic, kot pri dostopu do socialnega in zdravstvenega varstva; poziva države članice, naj na osnovi sedanjega pregleda madridskega mednarodnega akcijskega načrta o staranju predvidijo izvajanje obstoječih instrumentov in opredelijo morebitne vrzeli; poziva EU in države članice, naj dejavno sodelujejo v odprti delovni skupini OZN o staranju in si bolj prizadevajo za zaščito in spodbujanje pravic starejših oseb, vključno z razmislekom o pripravi novega pravnega instrumenta;

Pravice lezbijk, gejev, biseksualnih, transseksualnih in interseksualnih oseb (oseb LGBTI)

122. je močno zaskrbljen zaradi porasta nasilja in diskriminacije proti osebam LGBTI; odločno obsoja nedaven porast diskriminacijskih zakonov in nasilnih dejanj nad posamezniki na podlagi njihove spolne usmeritve, spolne identitete in spolnih značilnosti; obsoja, da 73 držav še vedno kazensko preganja homoseksualnost (vključno z obtožbami o „razvratu“ proti osebam LGBTI), od tega 13¹ držav dovoljuje smrtno kazen, v 20 pa je transseksualnost še vedno kaznivo dejanje; je močno zaskrbljen zaradi tako imenovanih propagandnih zakonov, ki želijo omejevati svobodo izražanja in zbiranja oseb LGBTI ter zagovornikov njihovih pravic; poziva vse države, ki imajo take zakone, naj te določbe umaknejo; odločno obsoja vse večje omejevanje ter težke pogoje za uresničevanje svobode zbiranja in združevanja skupin LGBTI in zagovornikov pravic, ter za dogodke in proteste, kot so parada ponosa, saj so bili protestniki v nekaterih primerih deležni nasilnega odziva oblasti; znova opozarja na ključno vlogo teh temeljnih svoboščin pri delovanju demokratičnih družb in na odgovornost držav pri zagotavljanju, da bodo te pravice spoštovane in da se tiste, ki jih uveljavljajo, zaščiti; zahteva, da ESZD prednostno obravnava in okrepi svoje dejavnosti v državah z razširjenostjo nasilja, umorov, zlorab in diskriminacije oseb LGBTI ter obsodi te prakse v skladu s smernicami EU o smrtni kazni in smernicami EU glede mučenja in drugih krutih, nečloveških ali poniževalnih kazni ali ravnanja ter z visokim komisarjem OZN za človekove pravice nadaljuje delo na tem področju; poudarja, da je treba podpirati delo zagovornikov človekovih pravic LGBTI z večjo pomočjo in sredstvi za učinkovito načrtovanje, predvsem z izvajanjem kampanj osveščanja, ki se prav tako financirajo prek evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice (EIDHR), za splošno javnost o diskriminaciji oseb LGBTI in nasilju nad njimi, in z zagotavljanjem nujne pomoči tistim, ki potrebujejo takšno podporo; poziva delegacije EU in ustrezne institucije, naj se dejavno zavzemajo za spodbujanje teh pravic in temeljnih svoboščin;
123. pozdravlja dejstvo, da je Svet za zunanje zadeve 24. junija 2013 sprejel smernice za spodbujanje in zaščito uveljavljanja vseh človekovih pravic oseb LGBTI; poziva ESZD in Komisijo, naj se zavzameta za bolj strateško in sistematično izvajanje teh smernic, vključno z ozaveščanjem in usposabljanjem osebja EU v tretjih državah, da se učinkovito opozori na vprašanje pravic oseb LGBTI v političnih dialogih in dialogih o človekovih pravicah s tretjimi državami ter v večstranskih forumih; poudarja, da je pomembno, da smernice EU za spodbujanje uresničevanja in varstvo vseh človekovih pravic postanejo dostopne za osebe LGBTI; poziva h konkretnim ukrepom za večjo usklajenost med notranjimi in zunanjimi politikami EU v zvezi osebami LGBTI;
124. spodbuja institucije EU in države članice, naj še naprej prispevajo k razmisleku o priznavanju istospolnih porok ali istospolnih civilnih partnerstev kot političnem in socialnem vprašanju ter vprašanju človekovih in državljanskih pravic; pozdravlja

---

¹ Saudova Arabija, Združeni arabski emirati, Nigerija, Somalija, Mavretanija, Sudan, Sierra Leone, Jemen, Afganistan, Pakistan, Katar, Iran in Maldivi.

dejstvo, da vse večje število držav spoštuje pravico do ustvarjanja družine s poroko, civilnim partnerstvom in posvojitvijo brez diskriminacije na podlagi spolne usmerjenosti, in poziva Komisijo in države članice, naj pripravijo predloge za vzajemno priznavanje teh zvez in istospolnih družin v EU, da se zagotovi enaka obravnava glede dela, prostega gibanja, obdavčitve in socialnega varstva, ter da se zavarujejo prihodki družin in otrok;

Pravice domorodnih ljudstev in pripadnikov manjšin

125. je globoko zaskrbljen, da diskriminacija še vedno ogroža zlasti domorodna ljudstva, ki so še posebej občutljiva za politične, gospodarske, okoljske in z delom povezane spremembe in motnje; ugotavlja, da jih večina živi pod pragom revščine ter ima zelo omejen dostop do politične zastopanosti in odločanja ali ga sploh nima, kar je v nasprotju z njihovo pravico do svobodne, predhodne in informirane privolitve, kot je zagotovljena v deklaraciji Združenih narodov o pravicah avtohtonih ljudstev in priznana v Evropskem soglasju o razvoju iz leta 2005; je zlasti zaskrbljen zaradi poročanj o širjenju in povečanju števila kršitev človekovih pravic domorodnih ljudstev, kot so pregon, samovoljna prijetja in uboji zagovornikov človekovih pravic, prisilna razselitev, prilaščanje zemljišč in kršitve s strani podjetij;
126. z veliko zaskrbljenostjo ugotavlja, da je zaradi kršitev človekovih pravic na področju pridobivanja naravnih virov prizadeto zlasti domorodno prebivalstvo; poziva Komisijo in ESZD, naj podpreta stroge pravne okvire in pobude, katerih cilj sta preglednost in dobro upravljanje v rudarskem sektorju in drugih sektorjih pridobivanja naravnih virov ter ki spoštujejo svobodno, predhodno in informirano privolitev lokalnega prebivalstva in deklaracijo OZN o pravicah avtohtonih ljudstev; poziva delegacije EU, naj dodatno okrepijo dialog z domorodnimi ljudstvi na terenu, da bi odkrili in preprečili kršitve človekovih pravic;
127. poudarja, da imajo manjšinske skupnosti posebne potrebe, zato je treba na vseh področjih gospodarskega, družbenega, političnega in kulturnega življenja spodbujati popolno in dejansko enakost med osebami, ki pripadajo manjšini, in osebami, ki pripadajo večini; poziva Komisijo, naj v celotnem procesu širitve skrbno spremlja izvajanje določb o varstvu pravic oseb, ki pripadajo manjšinam;

Pravice oseb, ki so izpostavljene kastni diskriminaciji

128. obsoja stalne kršitve človekovih pravic oseb, ki so izpostavljene kastni hierarhiji in kastni diskriminaciji, vključno z nepriznavanjem enakosti, onemogočanjem dostopa do pravnega sistema in zaposlitve, nenehno segregacijo ter ovirami pri zagotavljanju osnovnih človekovih pravic in razvoja, ki izhajajo iz kastnega sistema; je zelo zaskrbljen zaradi alarmantne stopnje nasilnih napadov na podlagi kaste na dalite ter zaradi institucionalizirane diskriminacije brez kaznovanja; ponovno poziva k vzpostavitvi politike EU o kastni diskriminaciji in poziva EU, naj izkoristi vsako priložnost za izražanje svoje globoke zaskrbljenosti zaradi tovrstne diskriminacije;

Mednarodno kazensko sodišče (MKS)/prehodno pravosodje

129. želi spomniti na univerzalnost MKS in ponavlja svojo polno podporo njegovemu delu; poudarja pomembno vlogo, ki jo igra pri prekinitvi prakse nekaznovanosti storilcev najhujših kaznivih dejanj, ki skrbijo mednarodno skupnost, in pri zagotavljanju pravice za žrtve vojnih hudodelstev, hudodelstev zoper človečnost in genocida; ostaja pozoren

na vse poskuse spodkopavanja legitimnosti ali neodvisnosti MKS;

130. želi spomniti na svojo resolucijo z dne 4. februarja 2016, v kateri poziva članice varnostnega sveta OZN, naj podprejo njegovo priporočilo MKS, na podlagi katerega naj razišče kršitve, ki jih zoper kristjane (kaldejske/sirske/asirske), jazide ter druge verske in etnične manjšine v Iraku in Siriji izvaja t. i. ISIS/Daiš;
131. pozdravlja izjavo, ki jo je objavila Ukrajina, o sprejetju pristojnosti MKS za zločine, ki so bili storjeni v državi od 20. februarja 2014, saj ta izjava pomeni podlago za tožilce MKS za proučitev, ali bi sodišče lahko preiskalo zlorabe, storjene v času oboroženega spopada, čeprav Ukrajina še ni država članica MKS;
132. pozdravlja sklepe Sveta o podpori EU prehodnemu pravosodju in okvir politike EU o podpori temu pravosodju, pri čemer je EU prva regionalna organizacija, ki je sprejela tako politiko; poziva EU, njene države članice in njene posebne predstavnike, naj aktivno spodbujajo delo MKS, izvrševanje njegovih odločb in boj proti nekaznovanju hudodelstev iz Rimskega statuta, in izraža globoko zaskrbljenost, ker več nalogov za prijetje še ni bilo izvršenih; poziva EU in njene države članice, naj sodelujejo s sodiščem in še naprej odločno diplomatsko in politično podpirajo prizadevanja za okrepitev in poglobitev odnosa med MKS in OZN, zlasti v varnostnem svetu OZN, ter naj sprejmejo ukrepe za preprečevanje nesodelovanja z MKS in za učinkovit odziv na primere takega nesodelovanja; ponovno poziva, naj EU sprejme skupno stališče o kaznivem dejanju agresije in spremembah iz Kampale, države članice pa naj svojo nacionalno zakonodajo uskladijo z opredelitvami iz sprememb iz Kampale ter okrepijo sodelovanje z MKS; obžaluje, da se več držav zoperstavlja MKS in grozi z izstopom oziroma izstopa iz pristojnosti tega sodišča;
133. ponovno poziva k imenovanju posebnega predstavnika EU za mednarodno pravosodje in mednarodno humanitarno pravo, da bi tema področjema zagotovili pomen in prepoznavnost, ki si ju zaslužita, da bi učinkovito spodbujali program EU ter da bi v vse zunanje politike EU vključili zavezanost EU boju proti nekaznovanosti in zavezanost MKS;
134. poziva EU in njene države članice, naj MKS zagotovijo zadostna finančna sredstva in povečajo svojo podporo mednarodnemu sistemu kazenskega pravosodja, med drugim tudi prehodnemu pravosodju;

Mednarodno humanitarno pravo

135. obsoja nezadostno spoštovanje mednarodnega humanitarnega prava ter je zelo zaskrbljen zaradi skrb vzbujajoče vse večje postranske škode v oboroženih spopadih po svetu in smrtonosnih napadov na bolnišnice, šole, humanitarne konvoje in druge civilne tarče; izraža resno zaskrbljenost zaradi naraščajočega vpliva zločinskih dejanj nedržavnih akterjev v konfliktih po svetu; poziva EU, naj uporabi vse instrumente, ki jih ima na voljo, da bi okrepila spoštovanje mednarodnega humanitarnega prava s strani državnih in nedržavnih akterjev; pozdravlja zavezo EU in držav članic Mednarodnemu odboru Rdečega križa, na podlagi katere bodo odločno podprle vzpostavitev učinkovitega mehanizma za povečanje skladnosti z mednarodnim humanitarnim pravom; poziva podpredsednico/visoko predstavnico, naj Parlamentu poroča o ciljih in strategiji za uresničitev te zaveze; poziva mednarodno skupnost, naj skliče mednarodno konferenco, na kateri se bo pripravil mednarodni mehanizem za sledenje in zbiranje podatkov in za javno poročanje o kršitvah mednarodnega humanitarnega prava,

vključno z napadi na bolnišnice, zdravstvene delavce in reševalna vozila; meni, da bi tak mehanizem lahko temeljil na izkušnjah obstoječega mehanizma za otroke, prizadete v oboroženih spopadih; zahteva, da podpredsednica/visoka predstavnica vsako leto predloži javni seznam domnevnih storilcev napadov na šole in bolnišnice, da bi lahko opredelili ustrezne ukrepe EU za končanje takih napadov;

136. obžaluje, da sedem držav članic še ni ratificiralo Konvencije o kasetnem strelivu; poziva EU in njene države članice, naj podprejo svetovno prepoved uporabe belega fosforja, zlasti s sprejetjem novega protokola h Konvenciji o konvencionalnih orožjih, ki prepoveduje uporabo tovrstnega orožja;
137. poziva države članice, naj ratificirajo glavne instrumente mednarodnega humanitarnega prava in druge ustrezne pravne instrumente, ki vplivajo na mednarodno humanitarno pravo; priznava pomen smernic EU za spodbujanje skladnosti z mednarodnim humanitarnim pravom, in ponovno poziva podpredsednico/visoko predstavnico in ESZD, naj pregledata njihovo izvajanje glede na tragične dogodke na Bližnjem vzhodu, predvsem z vidika razširjenega in sistematičnega nekaznovanja hudih kršitev mednarodnega humanitarnega prava in prava o človekovih pravicah; poziva EU, naj podpira pobude, katerih cilj je razširjati znanje o mednarodnem humanitarnem pravu in primere dobre prakse pri njegovi uporabi; poziva EU, naj uporabi vsa dvostranska orodja, ki jih ima na voljo, da bi učinkovito spodbujala spoštovanje mednarodnega humanitarnega prava s strani svojih partnerjev, vključno s političnim dialogom; ponovno poziva države članice, naj se pridružijo mednarodnim prizadevanjem za preprečevanje napadov na šole in vojaške uporabe šol s strani oboroženih akterjev tako, da odobrijo deklaracijo o varnih šolah, katere namen je prispevati h končanju splošno razširjenih vojaških napadov na šole v času oboroženih spopadov;
138. poziva mednarodno skupnost, naj skliče mednarodno konferenco, da bi okrepili učinkovitost mednarodnih humanitarnih pravil;
139. poziva podpredsednico/visoko predstavnico, naj poda pobudo za uvedbo embarga EU na prodajo orožja državam, ki so obtožene resnih kršitev mednarodnega humanitarnega prava, zlasti zaradi namernega napadanja civilne infrastrukture; poudarja, da je nadaljnje izdajanje dovoljenj za prodajo orožja tem državam v nasprotju s Skupnim stališčem Sveta 2008/944/SZVP z dne 8. decembra 2008; poziva države članice, naj razmislijo o sprejetju zapornikov iz Guantanamo v EU; poudarja, da je treba zapor v Guantanamo čim prej zapreti;

Svoboda misli, vesti in veroizpovedi ali prepričanja

140. v skladu s členom 10 PDEU obsoja vsa nasilna dejanja in preganjanja, nestrpnost ter diskriminacijo na podlagi ideologije, veroizpovedi ali prepričanja; izraža resno zaskrbljenost glede nenehnih poročil o nasilju in preganjanju, nestrpnosti ter diskriminaciji v zvezi s skupinami, katerih veroizpoved ali prepričanje je manjšinsko, po vsem svetu; poudarja, da so svoboda misli, vesti, veroizpovedi ali prepričanja temeljne človekove pravice, ki so povezane z drugimi človekovimi pravicami in temeljnimi svoboščinami, ter vključujejo pravico posameznika, da verjame ali ne, pravico, da izkazuje oziroma ne izkazuje veroizpovedi ali prepričanja, in pravico do sprejetja, spremembe, opustitve ali ponovnega sprejetja prepričanja po lastni izbiri, kot je zapisano v členu 18 Splošne deklaracije o človekovih pravicah in členu 9 Evropske konvencije o človekovih pravicah; poziva EU in njene države članice, naj sodelujejo v političnih razpravah za odpravo zakonov o bogokletstvu; poziva EU in njene države

članice, naj zagotovijo spoštovanje in zaščito tovrstnih manjšin po vsem svetu, tudi na Bližnjem vzhodu, kjer Daiš in druge teroristične skupine preganjajo jazidske, krščanske in muslimanske manjšine ter ateiste; obžaluje zlorabo vere ali prepričanja v teroristične namene;

141. podpira zavezanost EU spodbujanju pravice do svobode veroizpovedi ali prepričanja v okviru mednarodnih in regionalnih forumov, vključno z OZN, OVSE, Svetom Evrope in drugimi regionalnimi mehanizmi, ter spodbuja EU, naj pri OZN še naprej vlaga svoje letne resolucije o svobodi veroizpovedi ali prepričanja ter podpira pooblastila posebnega poročevalca OZN za svobodo veroizpovedi in prepričanja; spodbuja podpredsednico/visoko predstavnico in ESZD, naj vodita stalen dialog z nevladnimi organizacijami, verskimi skupinami ali skupinami, ki jih družijo določeno prepričanje, in verskimi voditelji;
142. v celoti podpira prakso, da EU prevzema vodilno vlogo pri tematskih resolucijah o svobodi veroizpovedi in prepričanja v Svetu za človekove pravice in generalni skupščini OZN; spodbuja EU, naj podpira pooblastila posebnega poročevalca OZN za svobodo veroizpovedi in prepričanja, ter poziva države, ki trenutno ne sprejemajo zahtev za obiske posebnega poročevalca OZN za svobodo veroizpovedi in prepričanja, naj jih sprejmejo;
143. poziva EU, naj okrepi svoje veljavne instrumente in sprejme še druge v okviru svojih pooblastil, da bi zagotovili učinkovito zaščito verskih manjšin po vsem svetu;
144. zahteva konkretne ukrepe za učinkovito izvajanje smernic EU za spodbujanje in zaščito svobode veroizpovedi ali prepričanja, vključno s: sistematičnim in doslednim usposabljanjem osebja EU na uradnih sedežih in v delegacijah; poročanjem o razmerah v državi in lokalnih razmerah ter; tesnim sodelovanjem z lokalnimi akterji, zlasti z vodji verskih skupin ali skupin, ki jih družijo določeno prepričanje;
145. je zelo zaskrbljen, da je v nekaterih delih sveta položaj verskih skupin ali skupin, ki jih družijo določeno prepričanje, ogrožen, pri čemer celotne verske skupnosti izginejo ali zbežijo;
146. poudarja, da so kristjani trenutno verska skupina, ki je najbolj izpostavljena nadlegovanju in zastraševanju v državah po vsem svetu, tudi v Evropi, kjer se krščanske begunce redno preganja zaradi njihove vere, ter da so nekatere najstarejše krščanske skupnosti v nevarnosti, da povsem izginejo, zlasti v severni Afriki in na Bližnjem vzhodu;
147. spodbuja mednarodno skupnost in EU, naj zagotovita varstvo manjšin in vzpostavita varna območja; poziva k priznavanju, samoupravljanju in varstvu etničnih in verskih manjšin, ki že dolgo druga ob drugi miroljubno prebivajo na območjih, na primer v gorovju Sindžar (jazidi) in Ninivski nižini (kaldejsko-sirsko-asirska ljudstva); poziva k posebni pomoči, da bi ohranili (množična) grobišča na območjih trenutnih ali nedavnih konfliktov, da se izkopljejo in forenzično analizirajo človeški ostanki in s tem zagotovijo dostojen pokop ostankov žrtev ali njihova prepustitev družini; poziva k vzpostavitvi namenskega sklada, s katerim bi lahko financirali pobude za zavarovanje dokazov in tako omogočili preiskave ter pregon domnevnih hudodelstev zoper človečnost; poziva EU in njene države članice, naj ukrepajo za hitro oblikovanje skupine strokovnjakov, ki bi imela za nalogo zbiranje vseh dokazov v zvezi z morebitnimi potekajočimi mednarodnimi zločini proti verskim in etničnim manjšinam,

vključno z genocidom, kjer koli bi se ti zgodili, tudi z ohranjanjem množičnih grobišč na območjih trenutnih ali nedavnih konfliktov, da bi se pripravila podlaga za mednarodni pregon odgovornih;

Svoboda izražanja v spletu in drugje ter prek avdiovizualnih in drugih medijskih virov

148. poudarja, da so človekove pravice in temeljne svoboščine univerzalne in bi jih morali varovati po vsem svetu v vseh razsežnostih njihovega uresničevanja;
149. poudarja vlogo svobode izražanja ter neodvisnosti in pluralizma medijev kot temeljnih elementov za uresničevanje demokracije ter krepitev vloge državljanov in civilne družbe pri zagotavljanju preglednosti in odgovornosti v javnem sektorju;
150. je zaskrbljen zaradi vse večjega števila aretacij in poskusov ustrahovanja, s katerimi se novinarji soočajo v številnih državah, in opozarja, da take prakse resno ogrožajo svobodo tiska; poziva EU in mednarodno skupnost, naj zaščitita neodvisne novinarje in blogerje, zmanjšata digitalno ločnico ter omogočita neomejen dostop do informacij in komunikacije ter necenzuriran dostop do interneta (digitalna svoboda);
151. izraža resno zaskrbljenost zaradi velikega povečanja in širjenja tehnologij za spremljanje, nadzorovanje, cenzuriranje in filtriranje, ki pomenijo vse večjo grožnjo aktivistom za človekove pravice in demokracijo v avtorskih državah;
152. odločno obsoja, da se vse več zagovornikov človekovih pravic srečuje z digitalnimi grožnjami, vključno z ogrožanjem podatkov prek zablembe opreme, elektronskega nadzora in uhajanjem podatkov; obsoja prakso spletnega nadzora in vdiranja v računalniške sisteme za zbiranje informacij, ki se lahko uporabijo v sodnih primerih oziroma v sodnih postopkih ali kampanjah blatenja;
153. odločno obsoja, da oblasti nadzirajo internet, medije in akademski svet ter vse pogostejša zastraševanja, nadlegovanja in samovoljna prijetja, s katerimi se srečujejo zagovorniki človekovih pravic, pravniki in novinarji;
154. obsoja, da avtoritarni režimi omejujejo digitalno komunikacijo, vključno z ukinjanjem spletišč in blokiranjem osebnih računov, da bi omejili svobodo izražanja, utišali opozicijo in zatrli civilno družbo; poziva EU in njene države članice, naj javno obsodijo režime, ki omejujejo digitalno komunikacijo svojih kritikov in opozicije;
155. izpostavlja pomen spodbujanja neomejenega dostopa do interneta pri vseh oblikah stikov s tretjimi državami, tudi pri pristopnih pogajanjih, trgovinskih pogajanjih, dialogih o človekovih pravicah in diplomatskih stikih, da bi ljudem po vsem svetu zagotovili čim večjo dostopnost informacij o človekovih pravicah in demokraciji;
156. je zaskrbljen zaradi naraščanja sovražnega govora, zlasti na platformah družbenih medijev; poziva Komisijo, naj vključi predstavnike organizacij civilne družbe, da se bodo njihova stališča upoštevala pri pogajanjih o kodeksih ravnanja; odločno obsoja vsako razširjanje sovražnih sporočil, ki spodbujajo nasilje ali teror;
157. poziva k večji podpori na področju spodbujanja svobode medijev, zaščite neodvisnih novinarjev, blogerjev in žvižgačev, zmanjševanja digitalne ločnice in omogočanja neomejenega dostopa do informacij in komunikacije ter necenzuriranega dostopa do interneta (digitalna svoboda);

158. poziva k dejavnemu razvoju in širjenju tehnologij, ki bodo pripomogle k varstvu človekovih pravic in spodbujale digitalne pravice in svoboščine ter varnost in zasebnost ljudi;
159. poziva EU, naj začne uporabljati brezplačno in odprtokodno programsko opremo ter k temu spodbuja tudi druge akterje, saj ta programska oprema zagotavlja večjo varnost in boljše spoštovanje človekovih pravic;
160. poziva Komisijo in države članice, naj vprašanje svobode izražanja v spletu, digitalne svobode ter pomena brezplačnega in odprtega interneta izpostavijo v okviru vseh mednarodnih forumov, vključno s forumom OZN o upravljanju interneta, skupinama G8 in G20, OVSE in Svetom Evrope;

Boj proti terorizmu

161. znova odločno obsoja terorizem in v celoti podpira ukrepe za izkoreninjenje terorističnih organizacij, zlasti Daiša, ki nedvomno ogroža regionalno in mednarodno varnost, pri tem pa opozarja, da je treba pri takih ukrepih vedno v celoti spoštovati mednarodno pravo na področju človekovih pravic; podpira izvajanje resolucije varnostnega sveta OZN št. 2178 (2014) o spopadanju z grožnjami zaradi tujih terorističnih borcev in izvajanje madridskih vodilnih načel o zajezitvi toka tujih terorističnih borcev;
162. opozarja, da je v akcijskem načrtu EU za človekove pravice in demokracijo izpostavljena potreba po vključitvi spoštovanja pravice do svobode mišljenja in izražanja v razvojne politike in programe v zvezi z bojem proti terorizmu, vključno z uporabo digitalnih tehnologij za nadzor; poudarja, da bi morale države članice v celoti uporabiti veljavne instrumente za obravnavanje radikalizacije evropskih državljanov ter razviti učinkovite programe za boj proti teroristični in ekstremistični propagandi ter metodam novačenja, zlasti na spletu, ter za preprečevanje radikalizacije; poudarja, da je nujno potrebno usklajeno delovanje EU, ter vztraja, da bi morale države članice sodelovati na občutljivih področjih, in sicer pri izmenjavi informacij in obveščevalnih podatkov;
163. zahteva, da EU še naprej sodeluje z OZN v boju proti financiranju terorizma, tudi z uporabo obstoječih mehanizmov za imenovanje posameznih teroristov in terorističnih organizacij, ter pri okrepitvi mehanizmov zamrznitve premoženja po vsem svetu, ob tem pa naj spoštuje mednarodne standarde o dolžnem pravnem postopanju in načelo pravne države; poziva Komisijo in države članice, naj to vprašanje učinkovito in nujno obravnavajo pri tistih državah, ki financirajo ali podpirajo teroristične organizacije ali svojim državljanom to omogočajo;

Smrtna kazen

164. ponovno izraža stališče EU o ničelni toleranci za smrtno kazen in znova poudarja svoje dolgoletno nasprotovanje smrtni kazni, mučenju in krutemu, nečloveškemu ali poniževalnemu ravnanju ter kaznovanju v vseh primerih in vseh okoliščinah;
165. pozdravlja odpravo smrtne kazni na Fidžiju, v Surinamu, Mongoliji in ameriški zvezni državi Nebraski;
166. je globoko zaskrbljen, ker so v zadnjih letih nekatere države znova uvedle usmrtitve; obžaluje, da v drugih državah politični voditelji razmišljajo o ponovni uvedbi smrtne

kazni; je zelo zaskrbljen zaradi poročanja o naraščanju števila smrtnih kazni po svetu leta 2015, zlasti na Kitajskem, v Egiptu, Iranu, Nigeriji, Pakistanu in Saudovi Arabiji; opozarja organe v teh državah, da so države pogodbenice Konvencije o otrokovih pravicah, ki odločno prepoveduje smrtne kazni za kazniva dejanja, ki jih storijo mlajši od 18 let;

167. je zlasti zaskrbljen zaradi vse večjega števila smrtnih kazni, izrečenih v skupinskih sodnih postopkih, ki ne zagotavljajo minimalnih standardov poštenega sojenja, določenih v mednarodnem pravu;
168. odločno obsoja povečanje števila izrečenih smrtnih kazni za kazniva dejanja, povezana z drogami, in poziva k izključitvi uporabe te kazni oziroma usmrtitev po hitrem postopku za taka dejanja;
169. poziva države, ki so odpravile smrtno kazen ali imajo dolgoletni moratorij zanjo, naj spoštujejo svoje zaveze in je ne uvedejo znova; poziva EU, naj še naprej sodeluje na vseh mogočih forumih po svetu in uporablja diplomacijo za nasprotovanje smrtni kazni ter zagotovi, da se v celoti spoštuje pravica do poštenega sojenja vsake osebe, ki ji grozi usmrtitev; poudarja, kako pomembno je, da EU še naprej spremlja pogoje, pod katerimi se izvedejo usmrtitve v tistih državah, ki ohranjajo smrtno kazen, da bi zagotovili objavo seznama obsojenih na smrt in vrnitev njihovih trupel družinam;
170. vztraja, da je pomembno, da EU ohrani prepoznavno politiko, katere cilj je odprava smrtnih kazni po vsem svetu, v skladu s smernicami EU o smrtni kazni, ki so bile revidirane leta 2013, in da še naprej nasprotuje smrtni kazni; poziva EU, naj si še naprej prizadeva za univerzalno odpravo smrtnih kazni, razišče nove načine izvajanja kampanj za ta namen ter naj v okviru EIDHR podpre ukrepe za preprečevanje smrtnih kazni ali usmrtitev; zahteva, da delegacije EU še naprej organizirajo dejavnosti ozaveščanja za ta namen;

Boj proti mučenju in grdemu ravnanju

171. je globoko zaskrbljen zaradi nadaljnjega izvajanja mučenja oseb v priporu in grdega ravnanja z njimi, da se med drugim izvabijo priznanja, ki se nato uporabijo v kazenskih sodnih obravnavah, ki očitno ne izpolnjujejo mednarodnih standardov o poštenosti;
172. obžaluje razširjeno uporabo mučenja nasprotujočih članov družbe in grdega ravnanja z njimi, da bi jih utišali, ter mučenja ranljivih skupin, kot so etnične, jezikovne in verske manjšine, osebe LGBTI, ženske, otroci, prosilci za azil in migranti, ter grdega ravnanja z njimi;
173. najodločneje obsoja mučenje in grdo ravnanje Daiša in drugih terorističnih ali paravojaških organizacij; izraža solidarnost z družinami in skupnostmi vseh žrtev, ki jih je prizadelo tovrstno nasilje; obsoja prakse Daiša in drugih terorističnih ali paravojaških organizacij, ki so diskriminatorne in usmerjene v manjšinske skupine; poziva EU, njene države članice in mednarodno skupnost, naj okrepijo prizadevanja, da bi učinkovito obravnavale nujno potrebo po preprečevanju dodatnega trpljenja;
174. meni, da so razmere v zaporih in stanje zaporov v nekaterih državah zelo zaskrbljujoči; meni, da se je treba nujno boriti proti vsem oblikam mučenja zapornikov in grdega ravnanja z njimi, tudi psihološkega mučenja, in povečati prizadevanja za spoštovanje ustreznega mednarodnega prava, zlasti glede dostopa do zdravstvene oskrbe in zdravil;

ostro obsoja kršitve tega prava in meni, da so primeri, pri katerih se zapornikov, ki bolehajo na primer za hepatitisom ali virusom HIV, ne zdravi, enakovredno zavračanju nudenja pomoči ogroženi osebi;

175. zaradi stalnih poročil o razširjeni praksi usmrtitev po hitrem postopku, mučenja in grdega ravnanja po svetu poziva ESZD, naj na vseh ravneh dialoga in na vseh forumih poveča prizadevanja EU za boj proti usmrtitvam po hitrem postopku, mučenju in drugim oblikam grdega ravnanja v skladu s smernicami za politiko EU do tretjih držav glede mučenja in drugih krutih, nečloveških ali poniževalnih kazni oziroma ravnanja;
176. poziva ESZD, naj še naprej sistematično vključuje pomisleke o mučenju in grdem ravnanju v politične dialoge in dialoge o človekovih pravicah z zadevnimi državami ter v javne izjave, ter poziva delegacije EU in veleposlaništva držav članic na terenu, naj spremljajo primere mučenja in grdega ravnanja ter konkretno ukrepajo, da bi dosegli njihovo popolno izkoreninjenje, opazujejo s tem povezane kazenske sodne obravnave in uporabijo vse razpoložljive instrumente za pomoč zadevnim posameznikom;

Brexpilotni zrakoplovi

177. izraža globoko zaskrbljenost zaradi uporabe oboroženih brexpilotnih zrakoplovov zunaj mednarodnega pravnega okvira; poziva države članice, naj izrazijo jasna stališča glede politike in pravna stališča o oboroženih brexpilotnih zrakoplovih; znova poziva k skupnemu stališču EU o uporabi oboroženih brexpilotnih zrakoplovov, pri čemer naj se upoštevajo človekove pravice in mednarodno humanitarno pravo ter obravnavajo vprašanja, kot so pravni okvir, sorazmernost, odgovornost, zaščita civilistov in preglednost; ponovno poziva EU, naj prepove razvoj, proizvodnjo in uporabo popolnoma avtonomnega orožja, ki omogoča izvedbo napadov brez človeškega posredovanja; poziva EU, naj nasprotuje praksi zunajsodnih in načrtnih pobojev, jih prepove in se zaveže, da bo sprejela ustrezne ukrepe v skladu z domačimi in mednarodnimi pravnimi obveznostmi, če je mogoče utemeljeno domnevati, da je posameznik ali subjekt na območju njene pristojnosti morda vpleten v nezakonite načrtne poboje v tujini; poziva podpredsednico/visoko predstavnico, države članice in Svet, naj oborožene brexpilotne zrakoplove in popolnoma avtonomno orožje vključijo v ustrezne evropske in mednarodne mehanizme za razorožitev in nadzor orožja; države članice poziva, naj sodelujejo pri teh nadzornih mehanizmih in jih okrepijo; poziva EU, naj zagotovi večjo preglednost in odgovornost svojih držav članic zlasti glede tretjih držav pri uporabi oboroženih brexpilotnih zrakoplovov v zvezi s pravno podlago za njihovo uporabo in operativno odgovornost, da bi omogočili sodno presojo napadov z brexpilotnimi zrakoplovi in zagotovili, da bodo žrtve nezakonitih napadov z brexpilotnimi zrakoplovi imele dostop do učinkovitih pravnih sredstev;
178. izpostavlja prepoved EU v zvezi z razvojem, proizvodnjo in uporabo popolnoma avtonomnega orožja, ki omogoča napade brez človeškega posredovanja; poziva EU, naj nasprotuje praksi nezakonitih načrtnih pobojev ter jo prepove;
179. poziva Komisijo, naj Parlament ustrezno obvešča o uporabi finančnih sredstev EU za vse raziskovalne in razvojne projekte, povezane z gradnjo brexpilotnih zrakoplovov za civilne in vojaške namene; poziva k izvedbi ocen učinka prihodnjih projektov razvoja brexpilotnih zrakoplovov na človekove pravice;
180. poudarja, da bi bilo treba vpliv tehnologij na izboljšanje človekovih pravic vključiti v vse politike in programe EU, da bi s tem dosegli napredek pri varstvu človekovih pravic

ter spodbujali demokracijo, pravno državo, dobro upravljanje in mirno reševanje sporov;

Podpora demokraciji in volitve ter misije za opazovanje volitev

181. opozarja, da so odprti prostor za civilno družbo, svoboda izražanja, zbiranja in združevanja ter ustrezno spoštovanje načela pravne države ključni elementi poštenih in demokratičnih volitev; poziva EU, naj zagotovi, da imajo lokalne nevladne organizacije prostor za zakonito opazovanje in spremljanje izvedbe volitev; poudarja, da je korupcija grožnja za enakopravno uživanje človekovih pravic in da ogroža demokratične procese; meni, da bi morala EU v vseh dialogih s tretjimi državami poudarjati pomen integritete, odgovornosti in pravnega upravljanja javnih zadev, kot določa Konvencija Združenih narodov proti korupciji; opozarja, da mora EU še naprej uresničevati zavezo do svojih partnerjev, zlasti v svojem sosodstvu, da bo podpirala gospodarske, socialne in politične reforme, varovala človekove pravice in pomagala vzpostaviti pravno državo, kar so najboljši načini za okrepitev mednarodnega reda in zagotovitev stabilnosti v njenem sosodstvu; v zvezi s tem poudarja, da je bil pregled evropske sosedске politike priložnost za opozorilo, da sta varstvo univerzalnih vrednot in spodbujanje človekovih pravic glavna cilja Unije; opozarja, da bi lahko izkušnje EU, politikov, akademikov, medijev, nevladnih organizacij in civilne družbe ter izkušnje, pridobljene z demokratično tranzicijo v okviru širitvene in sosedске politike, pozitivno pripomogle k določitvi primerov dobre prakse, ki bi jih lahko uporabili za podporo in krepitev drugih procesov demokratizacije po vsem svetu; v zvezi s tem pozdravlja delo Evropske ustanove za demokracijo in programov EU za podporo organizacijam civilne družbe, zlasti EIDHR;
182. priporoča, naj EU razvije celovitejši pristop k procesom demokratizacije, saj je opazovanje volitev le ena razsežnost daljšega in širšega cikla; ponavlja, da sta politični prehod in demokratizacija lahko trajnostna in uspešna le, če ju spremljajo spoštovanje človekovih pravic in enak dostop do demokratičnega procesa za ženske, invalide in druge marginalizirane skupine, spodbujanje pravice, preglednost, odgovornost, sprava, načelo pravne države, gospodarski in družbeni razvoj, boj proti skrajni revščini in vzpostavitev demokratičnih institucij; poudarja, da bi morala EU boj proti korupciji v državah, v katerih poteka proces demokratizacije, določiti kot prednostno nalogo, saj ta pojav ovira varstvo in spodbujanje dobrega upravljanja, spodbuja organizirani kriminal in je povezan z volilnimi goljufijami;
183. pozdravlja skupno sporočilo o pregledu evropske sosedске politike in opozarja, da bi morali odnosi EU s sosednjimi državami, kot je določeno v PEU, temeljiti na vrednotah Unije, ki vključujejo človekove pravice in demokracijo; poudarja, da sta prispevanje k stabilizaciji sosodstva ter spodbujanje demokracije, načela pravne države, dobrega upravljanja in človekovih pravic povezana;
184. poudarja, da bi morala EU še naprej podpirati demokratične in učinkovite institucije za človekove pravice ter civilno družbo v sosednjih državah; v zvezi s tem pozdravlja dosledna prizadevanja Evropske ustanove za demokracijo v vzhodnem in južnem sosodstvu EU pri spodbujanju spoštovanja temeljnih pravic in svoboščin ter demokratičnih načel;
185. poudarja, da je širitvena politika eno od najmočnejših orodij za krepitev spoštovanja demokratičnih načel in človekovih pravic; poziva Komisijo, naj še naprej podpira krepitev demokratične politične kulture, spoštovanje načela pravne države, neodvisnost

medijev in sodstva ter boj proti korupciji v državah kandidatkah in potencialnih državah kandidatkah;

186. poziva Komisijo in ESZD, naj še naprej zagotavljata polno podporo tekočim demokratičnim procesom v tretjih državah ter političnemu dialogu med vladajočo stranko in opozicijskimi strankami ter civilni družbi; vztraja, da je pomembno dosledno naknadno spremljanje priporočil misij za opazovanje volitev kot del sodelovanja EU pri podpori demokraciji in kot del strategij za zadevne države na področju človekovih pravic; poziva k boljšemu usklajevanju in tesnejšemu sodelovanju med Parlamentom in Komisijo/ESZD, da bi zagotovili naknadno spremljanje izvajanja teh priporočil ter uporabo ciljno usmerjene finančne in tehnične pomoči, ki jo lahko ponudi EU; poziva Komisijo, naj predloži splošno oceno postopkov spremljanja volitev;
187. poziva Svet in ESZD, naj v geografski del letnega poročila EU o človekovih pravicah in demokraciji v svetu pri ustreznih državah vključita posebno poglavje, v katerem bo obravnavano vprašanje izvajanja priporočil, sprejetih v okviru misij za opazovanje volitev; opozarja na zavezo ESZD, Komisije in držav članic v akcijskem načrtu, da bodo odločnejše in doslednejše sodelovale z organi za izvedbo volitev, parlamentarnimi institucijami in organizacijami civilne družbe v tretjih državah, da bi prispevale k povečanju njihove vloge in tako h krejitvi demokratičnih procesov;
188. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo svoje delo v zvezi z volitvami (opazovanje in pomoč) dopolnjevala s podobno podporo drugim pomembnim akterjem v demokratičnem sistemu, kot so politične stranke, parlamenti, lokalni organi, neodvisni mediji in civilna družba;
189. poziva EU, naj še naprej opredeljuje primere dobre prakse na tem področju, tudi v sklopu ukrepov za preprečevanje konfliktov, mediacije in spodbujanja dialoga, da bi razvili dosleden, prožen in verodostojen pristop EU;
190. priznava uspešno delo ESZD in delegacij EU pri dokončanju druge generacije demokratičnih analiz in napredek pri akcijskih načrtih za demokracijo; poziva podpredsednico/visoko predstavnico, naj zagotovi, da se bodo akcijski načrti prenesli v konkretno podporo demokraciji na terenu;
191. poziva ESZD, naj izhaja iz izkušenj z demokratičnimi analizami in pripravi pogoje za vključitev takih analiz v svoje zunanje ukrepe, in ugotavlja, da je vključitev vprašanja demokracije v strategije za posamezne države na področju človekovih pravic in demokracije sicer dobrodošla, ni pa zadostna za resnično celovito razumevanje demokracije v partnerski državi;

o

o o

192. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, visoki predstavnici/podpredsednici ter posebnemu predstavniku EU za človekove pravice.